

**ĮMONIŲ IR
PRAMONĖS LEIDINIAI**

Naujasis MVĮ apibrėžimas

Vartotojo vadovas ir deklaracijos pavyzdys

Šiame vadove rasite:

- * išsamią informaciją apie naująjį MVĮ apibrėžimą, įsigaliojusį nuo 2005 m. sausio 1 d., bei paaiškinimus;
- * deklaracijos pavyzdį. Bendrovės, teikiančios paraišką MVĮ paramos programoms ir siekiančios įtvirtinti savo MVĮ statusą, galės jį užpildyti savarankiškai.

ATSAKOMYBĖS APRIBOJIMAS:

Šis *MVĮ vartotojo vadovas* – tai bendro pobūdžio gairės verslininkams, taikantiems naująjį MVĮ apibrėžimą. Jis neturi jokios teisinės galios ir niekaip neįpareigoja Komisijos. 2003 m. gegužės 20 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* L 124, 36 p. paskelbta Komisijos rekomendacija 2003/361/EB yra vienintelis autentiškas šaltinis, pagal kurį nustatomos MVĮ kriterijų atitikties sąlygos.

„Mikroįmonės, mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) yra Europos ekonomikos variklis. Jos – nepamainomas darbo vietų šaltinis, jos kuria verslumo dvasią bei diegia naujoves Europos Sąjungoje. Todėl skatinant konkurencingumą ir užimtumą jų vaidmuo yra nepaprastai svarbus. 2005 m. sausio 1 d. įsigaliojęs naujasis MVĮ apibrėžimas yra didelis laimėjimas, siekiant sudaryti geresnę verslo aplinką MVĮ, skatinti verslumą, investicijas ir ekonomikos augimą. Rengiant šį apibrėžimą buvo išsamiai konsultuojamasi su suinteresuotomis šalimis; šis procesas patvirtina, jog norint įgyvendinti Lisabonos strategijos tikslus, labai svarbu įsiklausyti ir į MVĮ poreikius.“

Günter Verheugen
Europos Komisijos narys,
atsakingas už įmonių ir pramonės politiką

Turinys

Ižanga	5
Europinio MVĮ apibrėžimo svarba	6
Šio vadovo tikslai	6
1. Kodėl reikalingas naujas apibrėžimas?	8
Ribinių verčių atnaujinimas	8
Parama mikroįmonėms	9
Daugiau galimybių gauti kapitalą	9
Naujovių skatinimas ir daugiau galimybių užsiimti MTEP veikla	10
Dėmesys įvairiarūšiams įmonių tarpusavio santykiams	10
2. Naujojo MVĮ apibrėžimo taikymas praktikoje	11
2.1 Ar mano įmonė tikrai yra „įmonė“?	12
2.2 Kokios yra naujosios ribinės vertės?	12
2.2.1 Darbuotojų skaičius	15
2.2.2 Metinė apyvarta ir metinis balansas	15
2.3 Į ką dar turiu atsižvelgti, apskaičiuodamas (-a) duomenis?	16
2.3.1 Ar mano įmonė yra savarankiška?	16
2.3.2 Ar mano įmonė yra „įmonė partnerė“?	20
2.3.3 Ar mano įmonė yra „susijusi įmonė“?	23
Išvada	26
Priedai	27
I. Aiškinamieji pavyzdžiai	28
II. Rekomendacijos tekstas	32
III. Deklaracijos pavyzdys	40
IV. Priemonės, skirtos užkirsti kelią piktnaudžiavimui apibrėžimu	50

Įžanga

„Mikroįmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) kategorijai priskiriamos įmonės, kuriose dirba mažiau nei 250 darbuotojų bei kurių metinė apyvarta neviršija 50 mln. EUR ir (arba) metinis balansas neviršija 43 mln. EUR sumos.“

Ištrauka iš Rekomendacijos 2003/361/EB priedo 2 straipsnio

Mikroįmonėms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) tenka esminis vaidmuo Europos ekonomikoje. Daugiausia šiose įmonėse formuojasi verslumo įgūdžiai, diegiamos naujovės ir kuriamos darbo vietos. Išsiplėtusioje 25 valstybių narių ES yra apie 23 mln. MVI, teikiančių apie 75 mln. darbo vietų. MVI sudaro 99 % visų Europos įmonių.

Nepaisant to, šios įmonės dažnai susiduria su rinkos problemomis. Dažnai MVI sunku gauti kapitalą ar kreditą, ypač reikalingą sukurti įmonei. Dėl ribotų išteklių jos gali netekti dalies galimybių naudotis naujomis technologijomis ir diegti naujoves savo veikloje.

Taigi vienas iš Europos Komisijos prioritetų yra parama MVI, siekiant ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo ir didesnės ekonominės bei socialinės sanglaudos.

Kokią ES paramą gali gauti MVĮ?

Svarbiausios Europos MVĮ galimybės gauti finansavimą apžvelgiamos šiame tinklalapyje:

europa.eu.int/comm/enterprise/entrepreneurship/sme_envoy/index.htm

Europinio MVĮ apibrėžimo svarba

Vienoje bendroje rinkoje, nevaržomoje jokių vidaus sienų, be galo svarbu, kuriant paramos MVĮ priemonės, vadovautis **bendru apibrėžimu**. Tokios priemonės yra nuoseklesnės, veiksmingesnės ir padeda apriboti konkurencijos iškraipymus. Bendras apibrėžimas būtinas ypač todėl, kad regioninės plėtros, mokslinių tyrimų finansavimo ir kitose srityse nacionalinės bei ES lygmens paramos MVĮ priemonės yra glaudžiai susijusios.

1996 m. Komisija priėmė rekomendaciją, kurioje suformuluotas pirmasis bendras MVĮ apibrėžimas¹, vėliau plačiai taikytas visoje Europos Sąjungoje. Atsižvelgdama į ekonomikos pokyčius nuo 1996 m., Komisija 2003 m. gegužės 6 d. priėmė naują rekomendaciją² (visas tekstas pateikiamas vadovo II priede, p. 32). Ši rekomendacija įsigaliojo nuo 2005 m. sausio 1 d. ir bus taikoma visoms Komisijos MVĮ politikos kryptims, programoms bei priemonėms.

Valstybės narės gali savo nuožiūra spręsti, ar taikyti šį apibrėžimą, tačiau Komisija ragina jas, Europos investicijų banką (EIB) ir Europos investicijų fondą (EIF) taikyti jį kuo plačiau.

Šio vadovo tikslai

Šiame vadove aprašoma, kas pasikeitė, nustačius naująjį apibrėžimą, ir pateikiamos šių pakeitimų priežastys (žr. 1 skyrių, 8 p.). Aiškinama, kaip „žingsnis po žingsnio“ nustatyti, ar konkreti įmonė gali būti laikoma MVĮ (žr. 2 skyrių, 11 p.).

¹ 1996 m. balandžio 3 d. Komisijos rekomendacija 96/280/EB dėl mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (tekstas svarbus EEE), *Oficialusis leidinys* L 107, p. 4–9, 1996 m. balandžio 30 d.

² 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl mikroįmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (tekstas svarbus EEE), *Oficialusis leidinys* L 124, p. 36–41, 2003 m. gegužės 20 d.

Kadangi vidutinėje Europos įmonėje dirba ne daugiau šešių asmenų, didžiąją dalį šių įmonių galime laikyti MVĮ. Tačiau pagal naująjį apibrėžimą atsižvelgiama ir į galimus įmonės santykius su kitomis įmonėmis. Kai kuriais atvejais šie santykiai (ypač jei jais sukuriami svarbūs finansiniai ryšiai su kitomis įmonėmis) galėtų reikšti, kad įmonė nėra MVĮ.

Šis vadovas pirmiausia skirtas dviem konkrečioms skaitytojų grupėms:

verslininkams, vadovaujantiems mikroįmonėms, mažosioms ar vidutinėms įmonėms, kurie norėtų pateikti prašymą MVĮ skirtai paramai ar paskolai gauti. Šiems verslininkams taip pat gali būti naudinga sužinoti, ar jų įmonės tenkina reikiamus kriterijus, kad joms galėtų būti teikiama parama pagal konkrečias MVĮ teisinės nuostatas;

Europos, valstybių narių, regionų ir vietos lygmens pareigūnams, kurie rengia ir įgyvendina įvairias paramos MVĮ programas, nagrinėja prašymus ir užtikrina, kad paramą gaunančios bendrovės atitiktų reikiamus kriterijus.

Taip pat stengiamasi supaprastinti MVĮ, norinčių gauti finansinę pagalbą ar dalyvauti konkrečiose programose, paraiškų tvarkymą. Šiuo tikslu pateikiamas **įsivertinimo deklaracijos pavyzdys**³, pagal kurį įmonės galės savarankiškai užpildyti deklaraciją (pavyzdys pateikiamas III priede, 40 p.).

Užpildytą deklaraciją įmonė gali nusiųsti atitinkamam administraciniam skyriui, kad, teikiant prašymą, būtų nustatytas bendrovės MVĮ statusas. Įmonės ir valstybių narių administracijos neprivalo naudotis šia deklaracija, taip pat gali pritaikyti jos turinį pagal šalyje nusistovėjusią vartoseną.

³ Komisijos komunikatas – Informacijos, skirtos nustatyti, ar įmonė atitinka MVĮ kriterijus, pateikimo deklaracijos pavyzdys, *Oficialusis leidinys* C 118, p. 5–15, 2003 m. gegužės 20 d.

1. Kodėl reikalingas naujas apibrėžimas?

Formuluojant naują apibrėžimą buvo remiamasi Komisijos, valstybių narių, verslo organizacijų bei ekspertų išsamiomis diskusijomis ir dviem atviromis konsultacijomis internete.

MVĮ apibrėžimo pakeitimai atspindi bendrus ekonomikos pokyčius nuo 1996 m.; taip pat padedama geriau suprasti konkrečius sunkumus, su kuriais susiduria MVĮ. Naujasis apibrėžimas labiau atitinka įvairias MVĮ kategorijas; pagal jį geriau atsižvelgiama į įvairiarūšius įmonių tarpusavio santykius. Apibrėžimas padeda remti naujovių diegimą bei partnerystės ryšius ir kartu užtikrina, kad viešosiomis paramos programomis galėtų pasinaudoti tik tos įmonės, kurioms ši parama iš tiesų reikalinga.

Ribinių verčių atnaujinimas

Keičiantis kainoms ir gamybos našumui, būtina pakoreguoti atitinkamas finansines ribines vertes⁴. Kadangi šios ribinės vertės labai padidintos, daug įmonių nepras MVĮ statuso ir galės naudotis paramos priemonėmis. Ribinės vertės, susijusios su darbuotojų skaičiumi, nepasikeitė, nes jų didinimas susilpnintų specialių paramos MVĮ priemonių poveikį.

⁴ Naujuoju apibrėžimu nustatytos darbuotojų skaičiaus ir finansinės ribinės vertės – tai didžiausios galimos vertės. Valstybės narės, EIB ir EIF, norėdami taikyti priemones kuriai nors konkrečiai MVĮ kategorijai, gali sumažinti šias vertes.

Parama mikroįmonėms

Europos Sąjungoje kuriasi vis daugiau **mikroįmonių**. Į tai atsižvelgiama naujajame apibrėžime, nustatant šios rūšies įmonėms skirtas atskiras finansines ribines vertes. Šiuo patikslinimu siekiama paskatinti priimti priemones, skirtas spręsti konkrečioms mikroįmonių problemoms, ypač susijusioms su jų steigimu.

Daugiau galimybių gauti kapitalą

MVĮ nuolat susiduria su problemomis, bandydamos gauti reikiamą kapitalą – dažniausiai todėl, kad negali suteikti įprastiniams kreditoriams priimtinių garantijų. Kad MVĮ būtų lengviau įveikti šią kliūtį, pagal naująjį apibrėžimą MVĮ joms suteikiama daugiau galimybių gauti kapitalo finansavimą, sudarant palankesnes sąlygas kai kuriems investuotojams, pvz., **regioniniams fondams, rizikos kapitalo bendrovėms ir verslo rėmėjams** (angl. *business angels*)⁵. Kartu tokia įmonė nepraras MVĮ statuso (daugiau apie tai skaitykite 18–19 p.).

Tos pačios nuostatos taikomos mažoms **savarankiškomis vietos valdžios institucijoms**, kurių metinis biudžetas neviršija 10 mln. EUR, o jų teritorijoje gyvena mažiau nei 5 000 gyventojų. Jos gali investuoti į MVĮ (neviršydamos tam tikros nustatytos procentinės dalies), kai atitinkama įmonė nėra nepalankioje padėtyje, kalbant apie jos galimybes prašyti paramos.

⁵ Verslo rėmėjai – asmenys arba asmenų grupės, užsiimančios nuolatine rizikos kapitalo investavimo veikla, kurie investuoja rizikos kapitalą į nekotiruojamą verslą (žr. šio vadovo pabaigoje pateiktos Rekomendacijos 2003/361/EB dėl mikroįmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo priedo 3 straipsnio 2 dalies a punktą).

***Kas atsitiks paramai MVĮ,
dėl kurios
buvo susitarta iki
2005 m. sausio 1 d.?***

*Numatyta taikyti pereinamojo
laikotarpio priemonę:
Bendrijos programos,
kuriose šiuo metu remiamasi
1996 m. MVĮ apibrėžimu, ir
toliau teiks paramą įmonėms,
kurios
buvo laikomos MVĮ
tuo metu, kai šios programos
buvo nustatytos. Ši nuostata
neturės poveikio Komisijos
teisiškai privalomiems
įsipareigojimams,
prisiimtiems pagal šias
programas
(žr. apibrėžimo 8 straipsnio
2 dalį, 37 p.).*

Naujovių skatinimas ir daugiau galimybių užsiimti MTEP veikla

Nuo šiol **universitetams ir pelno nesiekiantiems
mokslo centrams** taikomos specialios
nuostatos, pagal kurias jie galės finansiškai dalyvauti
MVĮ veikloje.

Šis bendradarbiavimas bus naudingas abiem šalims: jis
sustiprins įmonę, kuri įgis vertingą finansinį partnerį ir
daugiau galimybių užsiimti MTEP veikla; kita vertus,
universitetai ir mokslo centrai galės pritaikyti savo
naujovių kūrimo veiklą praktikoje.

Dėmesys įvairiarūšiams įmonių tarpusavio santykiams

Vienas svarbiausių tikslų, kurių siekiama naujuoju
apibrėžimu – užtikrinti, kad paramos priemonėmis galėtų
naudotis tik tos įmonės, kurioms to iš tiesų reikia. Todėl
pagal šį apibrėžimą nustatomi darbuotojų skaičiaus ir
finansinių ribinių verčių apskaičiavimo metodai,
padėsiantys tiksliau įvertinti įmonės ekonominę būklę.
Šiuo tikslu įmonės skirstomos į kelias rūšis:
savarankiškos įmonės, įmonės partnerės ir susijusios
įmonės (žr. 2 skyrių kitame puslapyje). Be to, pagal
naująjį apibrėžimą numatytos priemonės, padėsiančios
užkirsti kelią piktnaudžiavimui MVĮ statusu (žr. IV
priedą, 50 p.).

Pateikiami aiškūs nurodymai, kaip, apskaičiuojant
įmonės finansinius duomenis ir darbuotojų skaičių,
reikėtų vertinti konkrečius MVĮ santykius su kitomis
įmonėmis ir investuotojais. Naujajame apibrėžime iš
esmės atsizvelgiama į MVĮ galimybes gauti išorės
finansavimą. Pvz., įmonių, susijusių su kitomis dideliais
finansinius išteklius turinčiomis įmonėmis, duomenys
gali viršyti ribines vertes; tokiu atveju jos negalėtų
vadintis MVĮ.

2. Naujojo MVĮ apibrėžimo taikymas praktikoje

Pagal naująjį apibrėžimą išskiriamos trys įmonių kategorijos; kiekviena iš jų atitinka tam tikro pobūdžio santykius tarp kelių įmonių. Norint nustatyti tikslią įmonės ekonominę būklę ir atskirti įmones, kurios nėra tikros MVĮ, būtina skirti šias santykių rūšis.

Dauguma MVĮ yra **savarankiškos** įmonės – arba visiškai nepriklausomos, arba palaikančios vieną ar kelis smulkius partnerystės ryšius (kiekvienas sudaro mažiau nei 25 %) su kitomis įmonėmis (žr. 2.3.1, 16 p.). Jei turima dalis yra didesnė, tačiau neviršija 50 %, tuomet laikoma, kad įmonės sieja **įmonių partnerių** santykiai (žr. 2.3.2, 20 p.). Jei viršijama 50 %, įmonės laikomos **susijusiomis įmonėmis** (žr. 2.3.3, 23 p.).

Atsižvelgiant į tai, kuriai kategorijai priklauso Jūsų įmonė, apskaičiuojant jos duomenis gali tekti įtraukti vienos ar kelių kitų įmonių duomenis. Pagal savo skaičiavimo rezultatus galėsite spręsti, ar įmonė atitinka darbuotojų skaičiaus ir finansines ribines vertes pagal naująjį apibrėžimą (žr. 2.3, 16 p.). Jei įmonė viršija šias ribines vertes, ji nebelaikoma MVĮ.

2.1. Ar mano įmonė tikrai yra „įmonė“? (1 str.)*

Kad Jūsų įmonė būtų pripažinta MVĮ, pirmiausia ji turi būti laikoma „įmone“.

Pagal naująjį apibrėžimą įmonė – „kiekvienas ekonomine veikla užsiimantis asmuo, neatsižvelgiant į jo teisinį statusą“.

Ši formuluoatė nėra nauja – ji atitinka terminologiją, kurią, priimdamas sprendimus, vartoja Europos Teisingumo Teismas. Oficialiai įtraukus ją į rekomendaciją, sukonkretinta naujojo MVĮ apibrėžimo taikymo sritis: įmonėmis galima laikyti savarankiškai dirbančius asmenis, šeimos įmones, bendrijas ir asociacijas, nuolat užsiimančias ekonomine veikla.

Svarbiausias veiksnys, apibrėžiant įmonę, yra ne teisinis statusas, o ekonominė veikla.

2.2. Kokios yra naujosios ribinės vertės? (2 str.)

Jeigu jau įsitikinote, kad Jūsų įmonė tikrai yra „įmonė“, nustatykite savo įmonės duomenis pagal šiuos tris kriterijus:

- **darbuotojų skaičius,**
- **metinė apyvarta,**
- **metinis balansas.**

Palyginę šiuos duomenis su nustatytais ribinėmis vertėmis, taikomomis kiekvienam iš šių kriterijų, nustatysite, ar Jūsų įmonė yra mikroįmonė, mažoji ar vidutinė įmonė.

* Nurodomi 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijos priedo straipsnių numeriai (žr. II priedą, 32 p.).

Kokius duomenis turėčiau naudoti?

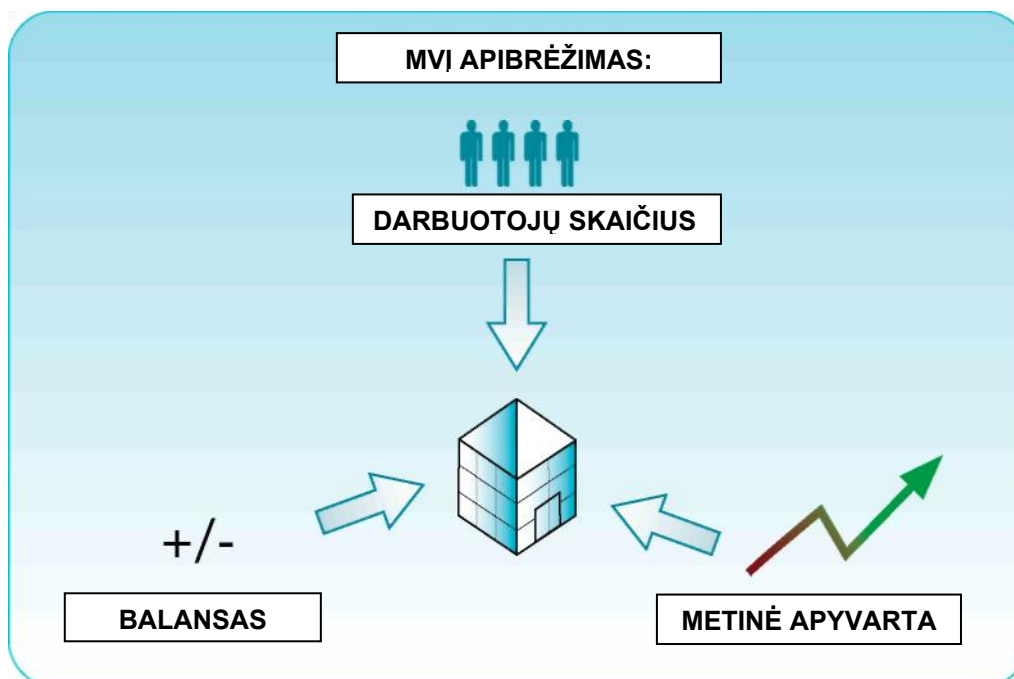
Nustatydami darbuotojų skaičių ir finansinius duomenis, turėtumėte naudotis duomenimis, pateiktais vėliausioje patvirtintoje Jūsų įmonės metinėje finansinėje atskaitomybėje.

Jei Jūsų įmonė yra nauja ir neturi patvirtintos metinės finansinės atskaitomybės, turėtumėte realistiškai ir sąžiningai įvertinti atitinkamus duomenis visų finansinių metų laikotarpiu (žr. 4 str., 36 p.).

Būtina pažymėti, kad nors darbuotojų skaičiaus ribinių verčių laikytis privaloma, tačiau MVĮ gali pasirinkti vieną iš dviejų kitų ribinių verčių ir jos laikytis: **arba** metinės apyvartos, **arba** metinio balanso. Įmonė **neprivalo** tenkinti abiejų kriterijų; viršijusi kurį nors iš jų, ji nepraranda MVĮ statuso.

Pagal naująjį apibrėžimą galima pasirinkti vieną iš dviejų ribinių verčių todėl, kad prekybos ir platinimo sektorių įmonių apyvarta (dėl šių sektorių specifikos) yra didesnė nei gamybos sektoriaus įmonių. Kadangi įmonėms leidžiama pasirinkti arba apyvartos, arba metinio balanso kriterijų, kuris parodo bendrą įmonės turtą, užtikrinama, kad skirtinga ekonomine veikla užsiimančios MVĮ bus vertinamos teisingai.

14 psl. lentelėje parodyta, kad mikroįmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių kategorijai priskiriamos mažiau nei 250 darbuotojų turinčios įmonės, kurių metinė apyvarta neviršija 50 mln. EUR arba kurių metinis balansas neviršija 43 mln. EUR sumos.

Šioje kategorijoje:

„Mažosios įmonės“ apibrėžiamos kaip mažiau nei 50 darbuotojų turinčios įmonės, kurių metinė apyvarta arba metinis balansas neviršija 10 mln. EUR sumos.

„Mikroįmonės“ apibrėžiamos kaip mažiau nei 10 darbuotojų turinčios įmonės, kurių metinė apyvarta arba metinis balansas neviršija 2 mln. EUR sumos.

NAUJOSIOS RIBINĖS VERTĖS (2 str.)

Įmonės kategorija	Darbuotojų skaičius metiniais darbo vienetais (MDV)	Metinė apyvarta	Metinis balansas
Vidutinė įmonė	< 250	≤ 50 mln. EUR (1996 m. – 40 mln. EUR)	≤ 43 mln. EUR (1996 m. – 27 mln. EUR)
Mažoji įmonė	< 50	≤ 10 mln. EUR (1996 m. – 7 mln. EUR)	≤ 10 mln. EUR (1996 m. – 5 mln. EUR)
Mikroįmonė	< 10	≤ 2 mln. EUR (anksčiau nebuvo apibrėžta)	≤ 2 mln. EUR (anksčiau nebuvo apibrėžta)

Kaip apibrėžiamas „darbuotojas“?

Taikomos nacionalinės darbo taisyklės, kurios kiekvienoje šalyje yra skirtingos, pvz., laikiniams darbuotojams, dirbantiems kaip nepriklausomi rangovai ar samdomiems per įdarbinimo agentūrą-tarpininkę. Jei norite sužinoti, kaip „darbuotojas“ apibrėžiamas nacionaliniuose teisės aktuose, kreipkitės į savo šalies valdžios institucijas.

Jūsų šalies nacionalinės valdžios institucijos kontaktinė informacija skelbiama adresu [europa. eu.in t/comm/employ ment _social/esf2000/contacts-en.htm](http://europa.eu.in t/comm/employ ment _social/esf2000/contacts-en.htm)

2.2.1 Darbuotojų skaičius (5 str.)

Darbuotojų skaičius yra esminis kriterijus, kurį reikia taikyti pirmiausia, norint nustatyti MVĮ kategoriją. Į šį skaičių įtraukiami visą darbo dieną dirbantys darbuotojai, ne visą darbo dieną dirbantys darbuotojai ir sezoniniai darbuotojai bei visi šie asmenys:

- darbuotojai,
- asmenys, dirbantys įmonei pavaldžioje kitoje įmonėje ir turintys darbuotojo statusą pagal šalies įstatymus,
- savininkai vadovai,
- partneriai, įmonėje užsiimantys nuolatine veikla ir gaunantys iš įmonės finansinės naudos.

Į darbuotojų skaičių **neįskaičiuojami** gamybinę praktiką atliekantys asmenys ir profesinių mokyklų studentai, pasirašę gamybinės praktikos ar profesinio mokymo sutartis. Taip pat neįskaičiuojamas darbuotojų motinystės (tėvystės) atostogų laikas.

Darbuotojų skaičius išreiškiamas metiniais darbo vienetais (MDV). Bet kuris asmuo, Jūsų įmonėje arba jos vardu dirbęs visus tiriamuosius metus visą darbo dieną vardu, laikomas vienu vienetu. Ne visą darbo dieną dirbantys darbuotojai, sezoniniai darbuotojai ir visų metų neišdirbę darbuotojai vertinami kaip vieneto (MDV) dalys.

2.2.2 Metinė apyvarta ir metinis balansas (4 str.)

Nustatant metinę apyvartą, apskaičiuojamos pajamos, Jūsų įmonės gautos per atitinkamus metus iš parduotų produktų ir suteiktų paslaugų, atskaičius visas grąžintinas sumas. Į metinę apyvartą neįskaičiuojamas pridėtinės vertės mokestis (PVM) ir kiti netiesioginiai mokesčiai⁶.

Metinis balansas yra lygus Jūsų bendrovės pagrindinio turto vertei⁷.

⁶ Žr. 1978 m. liepos 25 d. Ketvirtosios Tarybos Direktyvos, grindžiamos Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktu, dėl tam tikrų tipų bendrovių metinių atskaitomybių, 28 straipsnį. *Oficialusis leidinys* L 222, p. 11–31, 1978 m. rugpjūčio 14 d.

⁷ Daugiau informacijos 1978 m. liepos 25 d. Ketvirtosios Tarybos Direktyvos, grindžiamos Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktu, dėl tam tikrų tipų bendrovių metinių atskaitomybių, 12 straipsnio 3 dalyje. *Oficialusis leidinys* L 222, p. 11–31, 1978 m. rugpjūčio 14 d.

***Kas atsitiktų, jei mano
įmonės rodikliai viršytų
kurią nors iš ribinių verčių?***

Jeigu Jūsų įmonėje per atitinkamus metus viršijamas nustatytas darbuotojų skaičius ar finansinės ribinės vertės, tai nepaveiks įmonės statuso – Jūsų įmonė bus ir toliau laikoma MVĮ, kaip ir metų pradžioje. Tačiau įmonė praras MVĮ statusą, jei viršys ribines vertes dvejus ataskaitinius laikotarpius iš eilės. Ir atvirkščiai: jeigu Jūsų įmonė anksčiau buvo didelė įmonė, tačiau dvejus ataskaitinius laikotarpius iš eilės jos rodikliai buvo mažesni už ribines vertes, ji įgyja MVĮ statusą⁸ (žr. 4.2 str., 36 p.).

2.3. Į ką dar turiu atsižvelgti, apskaičiuodamas (-a) duomenis?

Nustatydami savo įmonės duomenis, turėsite nustatyti, ar Jūsų įmonė yra **savarankiška** (dauguma įmonių priklauso šiai kategorijai), įmonė **partnerė** ar **susijusi** įmonė. Tai nustatydami, turite atsižvelgti į visus įmonės santykius su kitomis įmonėmis. Atsižvelgdami į savo įmonės kategoriją, galbūt turėsite į jos duomenis įtraukti kai kuriuos ar visus šių įmonių duomenis. Šių trijų rūšių įmonių duomenys apskaičiuojami skirtingai ir tik juos apskaičiavę nustatysite, ar Jūsų įmonė neviršija ribinių verčių pagal MVĮ apibrėžimą.

Įmonės, rengiančios konsoliduotą atskaitomybę arba įtrauktos į kitos įmonės rengiamą konsoliduotą atskaitomybę, paprastai laikomos susijusiomis įmonėmis.

23.1 Ar mano įmonė yra savarankiška? (3.1 str.)

Apibrėžimas

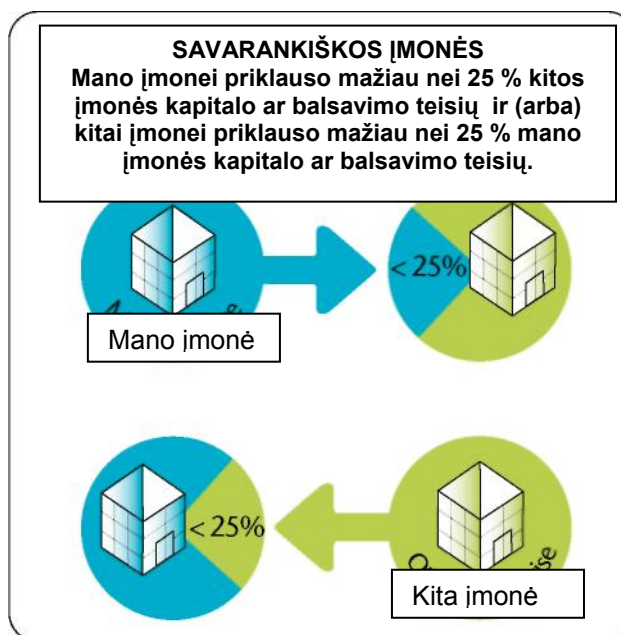
Jūsų įmonė yra savarankiška, jei:

- ji yra visiškai nepriklausoma, t. y. nedalyvauja kitų įmonių veikloje, o kitos įmonės nedalyvauja Jūsų įmonės veikloje;

- Jūs turite dalį kitoje įmonėje arba keliose įmonėse, kuri neviršija 25 % jos kapitalo ar balsavimo teisių (pasirenkamas didesnis skaičius), ir (arba) kitiems asmenims nepriklauso 25 % ar didesnė dalis Jūsų įmonės kapitalo arba balsavimo teisių (pasirenkamas didesnis skaičius).

Jei Jūsų įmonė yra savarankiška, tai reiškia, kad ji nėra įmonė partnerė ir nėra susijusi su kita įmone (žr. 3.1 straipsnį, 35 p.).

⁸ Pildydami deklaraciją pagal pateiktą pavyzdį, turėtumėte nurodyti, ar nuo praėjusio ataskaitinio laikotarpio Jūsų įmonės duomenys pasikeitė tiek, kad galėtų pasikeisti jos kategorija (į mikro-, mažąją ar didelę įmonę). Žr. deklaracijos pavyzdį šio vadovo pabaigoje.

Pastaba. Jei Jūsų įmonė turi kelis investuotojus, kurių kiekvieno dalis įmonėje yra mažesnė nei 25 %, ji gali būti laikoma savarankiška, jei šie investuotojai nėra tarpusavyje susijusios įmonės pagal 2.3.3 str. („susijusios įmonės“). Jei investuotojai į Jūsų įmonę yra tarpusavyje susiję, Jūsų įmonė gali būti laikoma įmone partnere arba susijusia įmone, atsižvelgiant į jos konkrečią situaciją (žr. aiškinamąjį brėžinį 30 p.).

Kaip turėčiau nustatyti savo įmonės duomenis (6.1 str.)

Jeigu Jūsų įmonė yra savarankiška, tuomet, norėdami nustatyti, ar ji atitinka 2.2 str. (12 p.) nurodytas ribines vertes, atsižvelkite tik į metinėje atskaitomybėje nurodytą darbuotojų skaičių ir finansinius duomenis.

***Kas yra „instituciniai
Investuotojai“?***

*Europos Komisija nėra
pateikusi oficialaus sąvokos
„instituciniai
investuotojai“ apibrėžimo.
Paprastai jais laikomi
investuotojai, prekiaujantys
dideliais vertybinių popierių
kiekiais didelės atskirų
smulkių investuotojų grupės
vardu, tiesiogiai
nedalyvaujantys įmonių, į
kurias investuoja, valdyme.
Pavyzdžiui, instituciniais
investuotojais galima
laikyti investicinius arba
pensijų fondus.*

Išimtys (3.2 str. a–d punktai)

Net jei kitų investuotojų dalis Jūsų įmonėje siekia arba viršija 25 % ribinę vertę, Jūsų įmonė gali būti laikoma savarankiška įmone (taigi neturinčia įmonių partnerių), jei šie investuotojai yra:

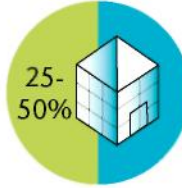
- viešosios investicinės korporacijos, rizikos kapitalo bendrovės arba verslo rėmėjai (angl. *business angels*)⁹;
- universitetai ar pelno nesiekiantys mokslo centrai;
- instituciniai investuotojai (taip pat ir regioninės plėtros fondai);
- savarankiškos vietos valdžios institucijos, kurių metinis biudžetas yra mažesnis nei 10 mln. EUR ir kurių teritorijoje gyvena mažiau nei 5 000 gyventojų.

Įmonė gali išlaikyti savarankiškos įmonės statusą, net jei į ją yra investavę vienas ar keli investuotojai iš šio sąrašo. Kiekvieno iš jų dalis Jūsų įmonėje negali viršyti 50 %; taip pat jie negali būti susiję tarpusavyje (pagal „susijusių įmonių“ apibrėžimą, 2.3.3 str., 23 p.).

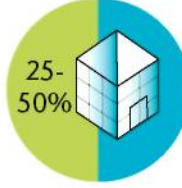
Žinoma, kiekvienas investuotojas turi jam priklausančias akcininko teises, tačiau negali jų viršyti ir turėti įtakos įmonės valdymui pagal apibrėžimo 3.3 str. („susijusios įmonės“).

⁹ „Verslo rėmėjo“ apibrėžimas pateikiamas 9 p., 5 išnašoje. Verslo rėmėjų finansinis įnašas į įmonę turi būti mažesnis nei 1 250 000 EUR.

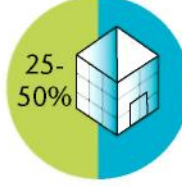
Rizikos
kapitalo
bendrovė

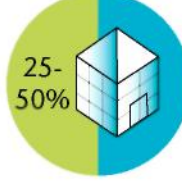
Universi-
tetas

Instituci-
nis
inves-
tuotojas

Maža
savarankiš-
ka vietos
valdžios
institucija

23.2 Ar mano įmonė yra „įmonė partnerė“? (3.2 str.)

Šio pobūdžio įmonių santykiai atitinka situaciją, kuri susidaro, kai įmonė užmezga didelio masto finansinės partnerystės ryšius su kitomis įmonėmis, tačiau iš jų nei viena tiesiogiai ar netiesiogiai nekontroliuoja kitos įmonės. Įmonės partnerės – tai įmonės, kurios nėra savarankiškos, tačiau kartu nėra susijusios įmonės.

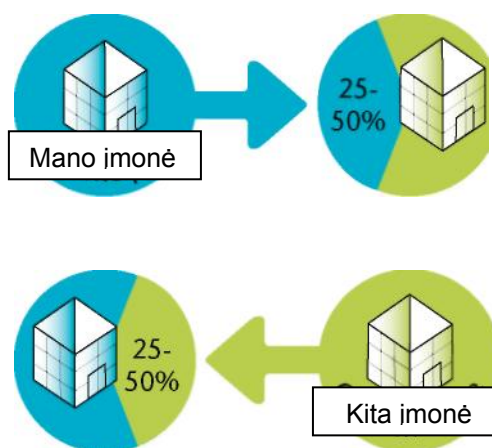
Apibrėžimas

Jūsų įmonė yra įmonė partnerė, jeigu:

- Jos dalis kitoje įmonėje sudaro 25 % arba daugiau kitos įmonės kapitalo ar balsavimo teisių ir (arba) kitos įmonės dalis Jūsų įmonėje sudaro 25 % arba daugiau Jūsų įmonės kapitalo ar balsavimo teisių;
- Jūsų įmonė nėra susijusi su kita įmone (žr. 2.3.3 str., p. 23). Tai taip pat reiškia, kad Jūsų balsavimo teisės kitoje įmonėje (ir kitos įmonės balsavimo teisės Jūsų įmonėje) negali viršyti 50 %.

ĮMONĖS PARTNERĖS

Mano įmonės dalis kitoje įmonėje yra ne mažesnė kaip 25 %, tačiau neviršija 50 %, ir (arba) kitos įmonės dalis mano įmonėje yra ne mažesnė kaip 25 %, tačiau neviršija 50 %.

Kaip turėčiau vertinti savo įmonės partnerės kitų partnerių duomenis?

Kad nereikėtų atlikti daugybės sudėtingų apskaičiavimų, apibrėžime numatyta ši taisyklė: jeigu Jūsų įmonė partnerė turi kitų partnerių, Jūs turite įtraukti į savo apskaičiavimus tik tų įmonių partnerių duomenis, kurios yra tiesiogiai susijusios su Jūsų įmone tiekimo ar vartojimo ryšiais (žr. 6.2 str., 37 p., ir 29 p. brėžinį).

Kaip turėčiau elgtis, jei mano įmonė partnerė yra susijusi su kita įmone?

Šiuo atveju į savo įmonės partnerės duomenis turite įtraukti visus su ja susijusios įmonės duomenis (žr. 2.3.3 str., 23 p.). Į savo įmonės duomenis įtraukite procentinę dalį, lygią savo įmonės partnerės daliai Jūsų įmonėje (žr. 6.3 str., 37 p., ir piešinius 28–30 p.).

Kaip turėčiau nustatyti savo įmonės duomenis (6.2 , 6.3 ir 6.4 str.)

Jei Jūsų įmonė yra įmonė partnerė, tuomet, nustatydami, ar ji gali turėti MVI statusą, turite prie savo įmonės duomenų pridėti savo įmonės partnerės darbuotojų skaičiaus ir finansinių duomenų **dalį**. Ši dalis atitinka turimą akcijų ar balsavimo teisių procentinę dalį (pasirenkamas didesnis skaičius).

Todėl, jeigu Jūsų įmonės dalis kitoje įmonėje yra 30 %, prie savo duomenų turite pridėti 30 % jos darbuotojų skaičiaus, apyvartos ir balanso. Jei turite kelias įmones partneres, atlikite analogiškus apskaičiavimus kiekvienai įmonei partneri, kuri yra tiesiogiai susijusi su Jūsų įmone tiekimo ar vartojimo ryšiais.

Viešosios įstaigos (3.4 str.)

Pagal naująjį apibrėžimą įmonė nėra MVI, jeigu 25 % ar didesnę dalį jos kapitalo arba balsavimo teisių tiesiogiai ar netiesiogiai, bendrai arba atskirai kontroliuoja viena arba kelios viešosios įstaigos. Ši nuostata reikalinga todėl, kad valstybės nuosavybė tokioms įmonėms gali sudaryti palankesnes sąlygas (ypač finansines) kitų įmonių, finansuojamų tik privataus kapitalo, atžvilgiu. Be to, dažnai neįmanoma apskaičiuoti susijusių viešųjų įstaigų darbuotojų skaičiaus ir finansinių duomenų.

Ši taisyklė netaikoma 18–19 p. išvardytiems investuotojams, pvz., universitetams arba savarankiškomis vietos valdžios institucijoms, kurios pagal šalies įstatymus laikomos viešosiomis įstaigomis. Jei šių investuotojų turima dalis įmonėje yra didesnė nei 25 %, tačiau neviršija 50 %, įmonė nepraranda MVI statuso.

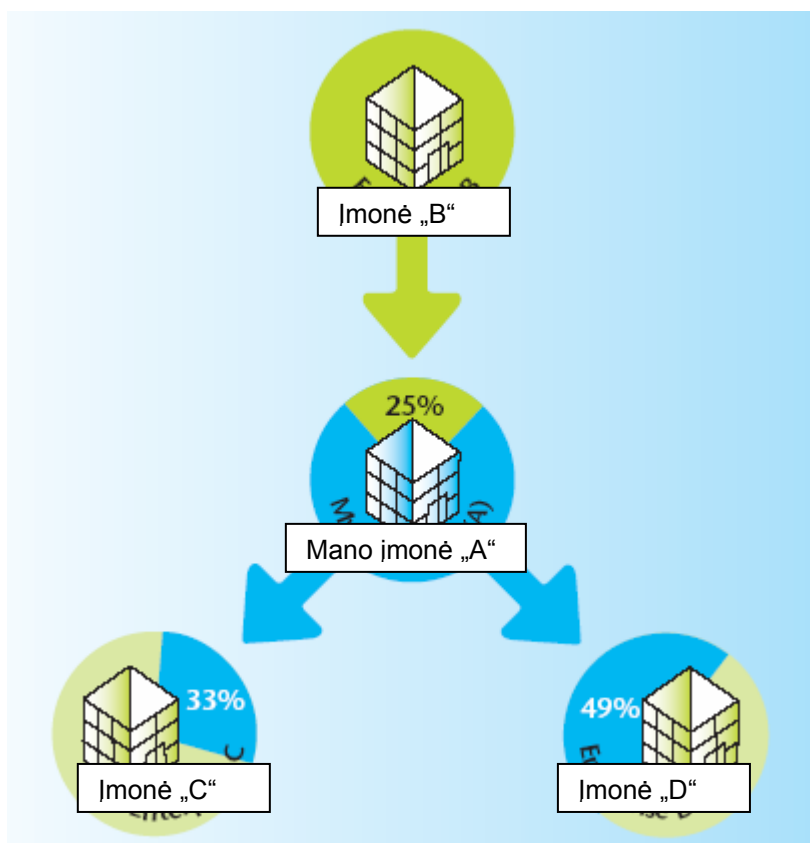
Kaip apskaičiuoti įmonių partnerių duomenis

(Toliau pateikti procentiniai dydžiai tėra pavyzdžiai; daugiau pavyzdžių pateikiama I priede).

Mano įmonei „A“ priklauso 33 % dalis įmonėje „C“ ir 49 % įmonėje „D“; o įmonei „B“ priklauso 25 % dalis mano įmonėje.

Apskaičiuodamas (-a) savo įmonės darbuotojų skaičių ir finansinius duomenis, prie savo bendrų duomenų pridedu atitinkamas įmonių „B“, „C“ ir „D“ duomenų procentines dalis.

MANO ĮMONĖS BENDRIEJI DUOMENYS = 100 % įmonės „A“ duomenų + 25 % įmonės „B“ duomenų + 33 % įmonės „C“ duomenų + 49 % įmonės „D“ duomenų.

233 Ar mano įmonė yra „susijusi įmonė“? (3.3 str.)

Šio pobūdžio santykiai atsiranda tokioje ekonominėje situacijoje, kai įmonės sudaro **grupe**, kurioje viena įmonė tiesiogiai arba netiesiogiai valdo didžiąją dalį kitos įmonės balsavimo teisių arba gali turėti **esminę įtaką** kitai įmonei. Taigi tokie įmonių santykiai pasitaiko rečiau nei pirmiau aprašytosios dvi įmonių tarpusavio santykių rūšys.

Apibrėžimas

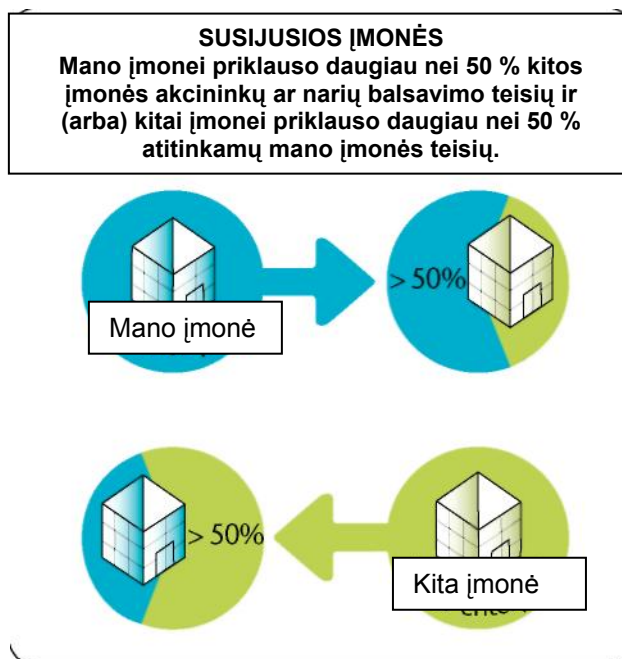
Dvi arba daugiau įmonių laikomos susijusiomis įmonėmis, jei jas sieja kurie nors iš toliau nurodytų tarpusavio santykių:

- vienai įmonei priklauso didžioji dalis kitos įmonės akcininkų arba narių balsavimo teisių;
- viena įmonė turi galią paskirti arba atleisti daugumą kitos įmonės administracijos, vadovybės ar priežiūros organo narių;
- įmonių pasirašytoje sutartyje arba vienos iš įmonių memorandume ar įstatuose numatyta, kad viena įmonė gali turėti esminę įtaką kitai įmonei;
- pagal susitarimą viena įmonė gali būti vienintelė daugumos kitos įmonės akcininkų ar narių balsavimo teisių valdytoja.

Būdingas susijusios įmonės pavyzdys yra visiškai pavaldi dukterinė įmonė.

Kaip vertinamos franšizės?

Dvi įmonės, sudariusios franšizės sutartį, nebūtinai yra susijusios įmonės; tai lemia kiekvienos konkrečios franšizės sutarties sąlygos. Įmonės laikomos susijusiomis tik tuo atveju, jei pagal šią sutartį užmezgami santykiai, atitinkantys vieną iš keturių santykių rūšių, nurodytų pirmesniame puslapyje.

Mano įmonės duomenų nustatymas

(6.2, 6.3 ir 6.4 str.)

Norėdami nustatyti, ar Jūsų įmonė atitinka darbuotojų skaičių ir finansines ribines vertes pagal MVĮ apibrėžimą, prie savo įmonės duomenų turite pridėti visus (100 %) susijusios įmonės duomenis.

Paprastai įmonė iš anksto žino, kad yra susijusi įmonė, nes pagal daugumos valstybių narių įstatymus privaloma rengti konsoliduotą atskaitomybę arba įmonės duomenys konsoliduojant įtraukiami į kitos įmonės atskaitomybę.

Jei Jūsų įmonė nerengia konsoliduotos atskaitomybės, o su Jūsų įmone susijusi įmonė taip pat yra susijusi su kitomis įmonėmis, turite prie savo įmonės duomenų pridėti visus (100 %) visų šių susijusių įmonių duomenis.

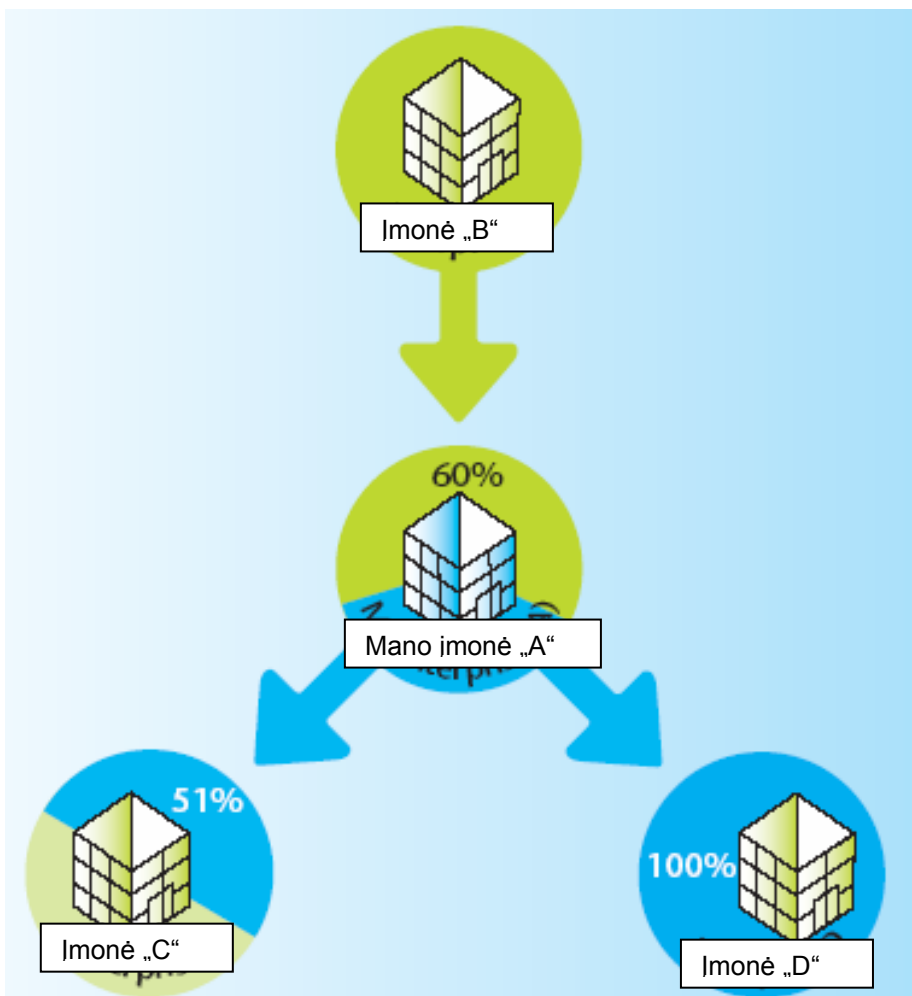
Kaip apskaičiuojami susijusių įmonių duomenys

(Toliau pateikiami procentiniai dydžiai tėra pavyzdžiai; daugiau pavyzdžių pateikiama I priede)

Mano įmonė „A“ turi 51 % dalį įmonėje „C“ ir 100 % dalį įmonėje „D“. Įmonei „B“ priklauso 60 % dalis mano įmonėje.

Kadangi visais šiais atvejais įmonių turimos dalys yra didesnės nei 50 %, apskaičiuodamas (-a) savo įmonės darbuotojų skaičių ir finansines ribines vertes privalau pridėti visus (100 %) visų šių keturių įmonių duomenis.

MANO ĮMONĖS BENDRIEJI DUOMENYS = 100 % įmonės „A“ duomenų + 100 % įmonės „B“ duomenų + 100 % įmonės „C“ duomenų + 100 % įmonės „D“ duomenų.

Išvada

MVĮ apibrėžimas yra svarbi priemonė, padedanti įgyvendinti efektyvias paramos MVĮ plėtrai bei sėkmingai veiklai priemones ir programas. Todėl raginame valstybes nares, Europos investicijų banką ir Europos investicijų fondą kuo plačiau taikyti šį apibrėžimą.

Tikimės, kad šis vadovas padės MVĮ pasinaudoti paramos priemonėmis, taikomomis Europos, nacionalinių, regionų ir vietos valdžios institucijų pagal šį apibrėžimą.

Naujasis apibrėžimas gali būti tikslinamas; ateityje Komisija prireikus jį koreguos, atsižvelgdama į Europos Sąjungos patirtį ir ekonomikos raidą.

32 p. ir toliau pateikiama 2003 m. Komisijos rekomendacija bei deklaracijos pavyzdys.

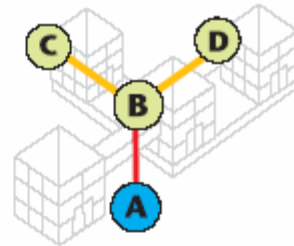
Priedai

- I. Aiškinamieji pavyzdžiai
- II. Rekomendacijos tekstas
- III. Deklaracijos pavyzdys
- IV. Priemonės, skirtos užkirsti kelią piktnaudžiavimui apibrėžimu

Komunikatas su pateiktu deklaracijos pavyzdžiu
paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*
C 118, 2003 m. gegužės 20 d. Nuo tada paskelbti du klaidų ištaisymai.
Priede skelbiama suvestinė redakcija parengta specialiai šiam vadovui.

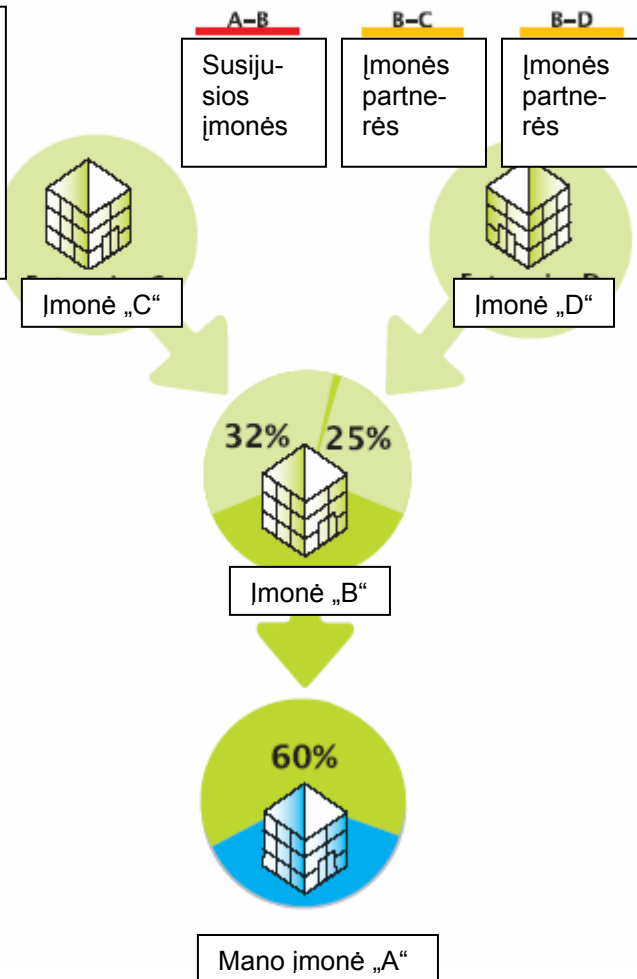
1 pavyzdys:

Mano įmonė „A“ yra **susijusi** su įmone „B“, nes įmonė „B“ turi 60 % dalį mano įmonėje.
Įmonė „B“ taip pat turi dvi įmones **partneres** „C“ ir „D“, kurioms priklauso atitinkamai 32 % ir 25 % dalys įmonėje „B“.

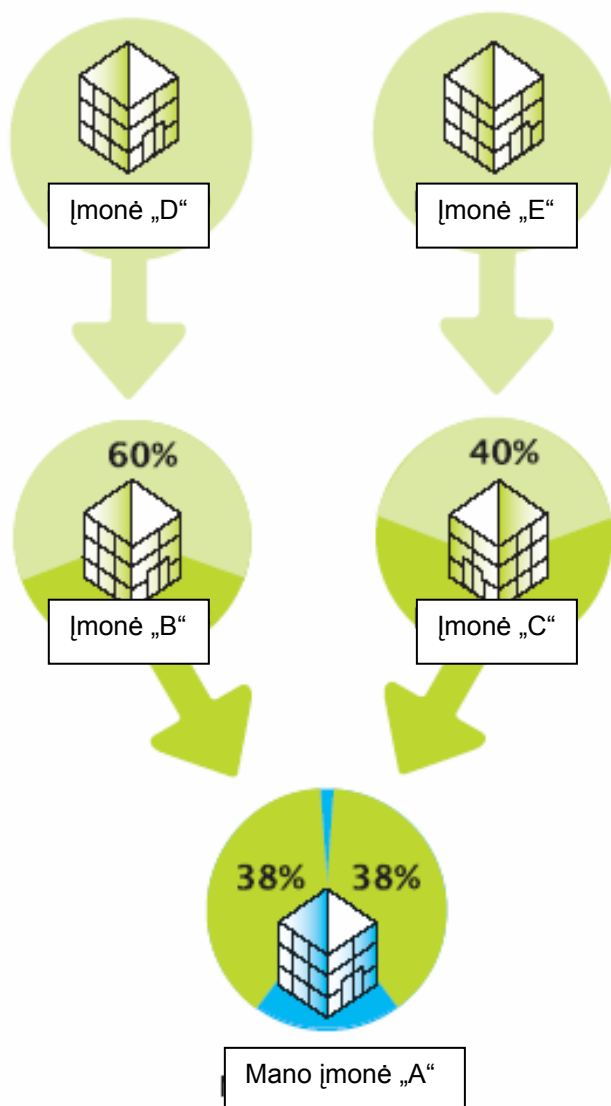
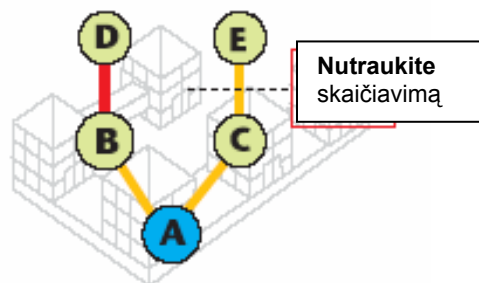
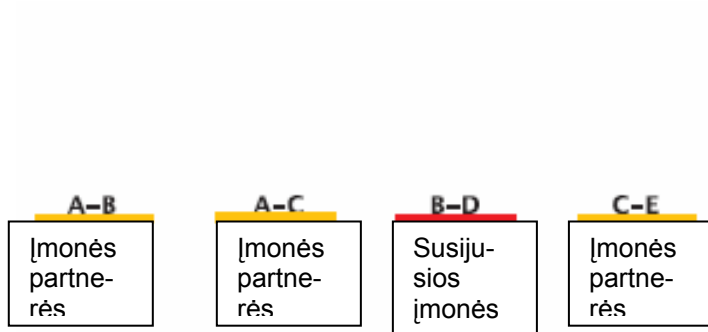

Norėdamas (-a) apskaičiuoti savo įmonės duomenis, turiu prie jų pridėti 100 % įmonės „B“ duomenų, 32 % įmonės „C“ duomenų ir 25 % įmonės „D“ duomenų.

Mano BENDRIEJI DUOMENYS = 100 % įmonės „A“ duomenų + 100 % įmonės „B“ duomenų + 32 % įmonės „C“ duomenų + 25 % įmonės „D“ duomenų.

2 pavyzdys:

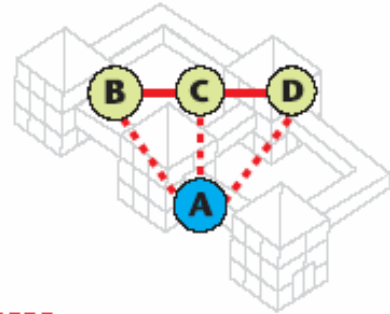
Įmonės „B“ ir „C“ yra mano įmonės „A“ **partnerės**, nes kiekviena iš jų turi 38 % dalį mano įmonėje. Tačiau įmonė „B“ yra taip pat **susijusi** su įmone „D“ (turi 60 % dalį joje), o įmonės „C“ ir „E“ yra **partnerės** (40 % dalis).

Norėdamas (-a) apskaičiuoti savo įmonės duomenis, turiu pridėti prie savo įmonės „A“ duomenų, viena vertus, 38 % įmonių „B“ ir „D“ bendrų duomenų (nes „B“ ir „D“ yra susijusios įmonės), ir, kita vertus, tik 38 % įmonės „C“ duomenų. Į įmonės „E“ duomenis atsižvelgti nereikia, nes ši įmonė partnerė nėra **tiesiogiai** susijusi su mano įmone tiekimo ar vartojimo ryšiais (žr. lentelės 21 p.).

MANO ĮMONĖS BENDRIEJI DUOMENYS = 100 % įmonės „A“ duomenų + 38 % („B“ + „D“) duomenų + 38 % įmonės „C“ duomenų

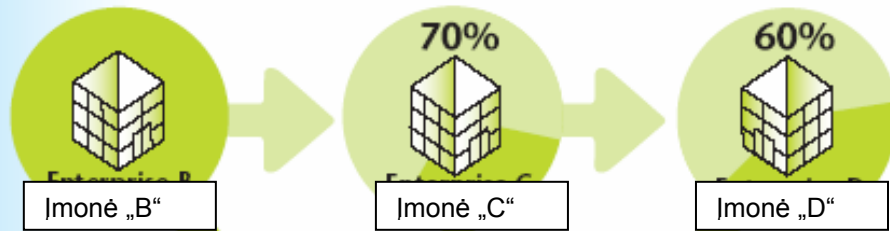
3 pavyzdys:

Mano įmonė „A“ turi tris investuotojus „B“, „C“ ir „D“. Kiekvienam iš jų priklauso 20 % mano įmonės kapitalo ar balsavimo teisių. Šie investuotojai yra tarpusavyje susiję ir sudaro **susijusių įmonių grupę**: B priklauso 70 % dalis įmonėje „C“, o „C“ priklauso 60 % dalis įmonėje „D“.

Susijusios įmonės

Nors ir atrodytų, kad šios įmonės savarankiškos, jos yra susijusios su įmonių grupe

Apskaičiuojant mano įmonės duomenis, iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, kad mano įmonė „A“ išlieka savarankiška, nes kiekvieno investuotojo dalis mano įmonėje nesiekia 25 %. Tačiau, kadangi įmonės „B“, „C“ ir „D“ yra tarpusavyje susijusios, šių įmonių grupei priklauso 60 % dalis mano įmonėje. Taigi prie savo įmonės duomenų turiu pridėti visus (100 %) „B“, „C“ ir „D“ įmonių duomenis.

MANO ĮMONĖS BENDRIEJI DUOMENYS = 100 % įmonės „A“ duomenų + 100 % įmonės „B“ duomenų + 100 % įmonės „C“ duomenų + 100 % įmonės „D“ duomenų.

II. Rekomendacijos tekstas

III. Deklaracijos pavyzdys

IV. Priemonės, skirtos užkirsti
kelia piktnaudžiavimui
apibrėžimu

KOMISIJA

KOMISIJOS REKOMENDACIJA

2003 m. gegužės 6 d.

dėl mikroįmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo

(pranešta dokumentu Nr. C(2003) 1422)

(tekstas svarbus EEE)

(2003/361/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 211 straipsnio antrąją įtrauką, kadangi:

- (1) 1990 m. gegužės 28 d. vykusios „Pramonės“ Tarybos prašymu 1992 m. Tarybai pateiktoje ataskaitoje Komisija pasiūlė apriboti Bendrijoje naudojamų mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimų platinimą. 1996 m. balandžio 3 d. Komisijos rekomendacija 96/280/EB dėl mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo¹ buvo pagrįsta tuo, kad dėl Bendrijos ir nacionaliniu mastu naudojamų skirtingų apibrėžimų gali atsirasti nenuoseklumų. Remiantis bendrosios rinkos be vidaus sienų logika įmonių traktavimas turėtų būti paremtas bendromis taisyklėmis. Taikyti šį metodą ypač būtina todėl, kad mikroįmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) pagalbos priemonės nacionaliniu ir Bendrijos mastu glaudžiai susijusios, pavyzdžiui, Struktūrinių fondų ar mokslo tyrimų atvejais. Tai reiškia, kad reikia išvengti tokios situacijos, kai Bendrija telktų savo veiksmus ties šia MVI kategorija, o valstybės narės – ties kita. Be to, buvo nuspręsta, kad Komisijai, valstybėms narėms, Europos investicijų bankui (EIB) ir Europos investicijų fondui vartojant vienodą apibrėžimą, pagerėtų MVI skirtų strategijų nuoseklumas ir veiksmingumas, taip pat sumažėtų konkurencijos iškraipymo rizika.
- (2) Rekomendacija 96/280/EB buvo plačiai taikoma valstybėse narėse ir jos priede pateiktas apibrėžimas taip pat buvo panaudotas 2001 m. sausio 12 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 70/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms². Rekomendaciją 96/280/EB reikia ne tik pritaikyti prie ekonomikos raidos, kaip numatyta jos priedo 2 straipsnyje, bet ir būtina atsižvelgti į tam tikrus ją taikant iškilusius aiškinimo sunkumus ir į iš įmonių gautus pastebėjimus. Atsižvelgiant į šiuo metu būtinų Rekomendacijos 96/280/EB dalinių pakeitimų skaičių ir siekiant aiškumo, šią rekomendaciją reikėtų pakeisti.
- (3) Taip pat reikėtų pabrėžti, kad, remiantis Sutarties 48, 81 ir 82 straipsniais bei Europos Bendrijų Teisingumo Teismo paaiškinimais, įmone reikėtų laikyti bet kokią ekonominę veiklą vykdančią subjektą nepriklausomai nuo jo teisinio statuso, taip pat ir konkrečiai amatais ar kitu individualiu ar šeimos verslu užsiimančius subjektus, reguliarią ekonominę veiklą vykdančias ūkines bendrijas ar asociacijas.
- (4) Be abejo, vienas iš svarbiausių kriterijų tebėra darbuotojų skaičius („darbuotojų skaičiaus kriterijus“) ir jį būtina vertinti kaip pagrindinį kriterijų; tačiau finansinio

¹ OL L 107, 1996 4 30, p. 4

² OL L 10, 2001 1 13, p. 33.

kriterijaus įvedimas – tai būtinas papildymas, siekiant suvokti realią įmonės veiklos sritį ir veiksmingumą bei jos padėtį konkurentų atžvilgiu. Tačiau nederėtų kaip vienintelio finansinio kriterijaus naudoti apyvartos, ypač todėl, kad prekybos ir platinimo sektoriaus įmonės pagal savo pobūdį pasižymi didesne apyvarta nei gamybos sektoriaus įmonės. Todėl apyvartos kriterijus turėtų būti derinamas su bendru balansu – kriterijumi, kuris atspindi visą įmonės turta, leidžiant viršyti vieną iš šių dviejų finansinių kriterijų.

- (5) Apyvartos riba taikoma labai skirtingomis ūkinės veiklos rūšimis užsiimančioms įmonėms. Stengiantis neapriboti galimybių naudingai taikyti apibrėžimą, reikėtų jį atnaujinti, atsižvelgiant tiek į kainų, tiek į produktyvumo pokyčius.
- (6) Bendros balanso sumos ribos atžvilgiu, jei nėra jokių naujų sudedamųjų dalių, galima pagrįstai ir toliau taikyti metodą, pagal kurį apyvartos riba priklauso nuo koeficiento, pagrįsto statistiniu dviejų kintamųjų santykiu. Statistinė tendencija reikalauja labiau padidinti apyvartos ribą. Kadangi ši tendencija skiriasi priklausomai nuo įmonės dydžio kategorijos, taip pat reikia patikslinti koeficientą, siekiant kiek įmanoma tiksliau atspindėti ekonomikos tendenciją ir nesudaryti daugiau sunkumų mikroįmonėms ir mažosioms įmonėms nei vidutinėms įmonėms. Mikroįmonių ir mažųjų įmonių atveju šis koeficientas beveik lygus 1. Todėl, siekiant supaprastinti šių klausimų sprendimą, reikia pasirinkti vieną vertę, atspindinčią šių kategorijų apyvartos ir balanso bendros sumos ribas.
- (7) Kaip nustatyta Rekomendacijoje 96/280/EB, finansinės ribos ir darbuotojų skaičiaus ribos yra didžiausios leistinos ribos ir, norėdamos nukreipti savo priemones konkrečiai MVĮ kategorijai, valstybės narės, EIB ir EIF gali nustatyti mažesnes už Bendrijos ribas. Kad supaprastintų administravimą, įgyvendindamos kai kurias iš strategijų, valstybės narės, EIB ir EIF gali taikyti tik vieną kriterijų – darbuotojų skaičių. Tačiau tai netaikoma įvairioms konkurencijos įstatymų taisyklėms, kai taip pat privaloma naudoti finansinius kriterijus bei jų laikytis.
- (8) 2000 m. birželio mėn. vykusio Santa Maria de Feira susitikimo metu Europos Vadovų Tarybai patvirtinus Europos mažųjų įmonių chartiją, taip pat reikėtų tiksliau apibrėžti mikroįmones – mažųjų įmonių kategoriją, ypač svarbią verslumo ir darbo vietų kūrimo plėtrai.
- (9) Siekiant geriau suvokti realią ekonominę MVĮ padėtį ir pašalinti iš šios kategorijos įmonių grupes, kurių ekonominė galia viršija tikrųjų MVĮ ekonominę galią, reikėtų atskirti įvairias įmonių rūšis pagal tai, ar jos yra savarankiškos, ar joms priklauso įmonės dalis, nesuteikianti kontroliuojančios padėties (įmonės partnerės), ar jos yra susijusios su kitomis įmonėmis. Šiuo metu paliekama galioti 25 procentų riba, nustatyta Rekomendacijoje 96/280/EB ir jos nesiekianti įmonė laikoma savarankiška.
- (10) Siekiant paskatinti įmonių steigimąsi, MVĮ finansavimą ir kaimo bei vietos plėtrą, įmones galima laikyti savarankiškomis, net jei 25 procentų ar daugiau priklauso tam tikroms teigiamą poveikį verslo finansavimui ir steigimuisi turinčių investuotojų kategorijoms. Tačiau anksčiau šių investuotojų apibrėžimo sąlygos nebuvo nustatytos. Ypatingo dėmesio nusipelno „verslo rėmėjai“ (angl. *business angels* – asmenys ar asmenų grupės, užsiimantys reguliariu rizikos kapitalo investavimo verslu), nes, palyginti su kitais rizikos kapitalo investuotojais, ypatingą vertę turi tai, kad jie gali tinkamai patarti naujiems verslininkams. Jų investicijos į nuosavą kapitalą taip pat papildė rizikos kapitalo bendrovių veiklą, nes jie teikia mažesnes sumas ankstesniame įmonės veiklos etape.
- (11) Siekiant supaprastinti šių klausimų sprendimą, ypač valstybėms narėms ir įmonėms, susijusioms įmonėms apibrėžti reikėtų taikyti sąlygas, nustatytas 1983 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvos 83/349/EEB, pagrįstos Sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktu

dėl konsoliduotos atskaitomybės³, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/65/EB⁴, 1 straipsnyje, tiek, kiek šios sąlygos tinka šios rekomendacijos tikslams. Kad sustiprėtų paskatos investuoti į MVĮ, buvo padaryta prielaida, jog atitinkamos įmonės atžvilgiu nėra dominuojančios įtakos pagal 1978 m. liepos 25 d. Tarybos direktyvos 78/660/EEB, pagrįstos Sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktu dėl tam tikrų rūšių bendrovių metinės finansinės atskaitomybės⁵, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2001/65/EB, 5 straipsnio 3 dalyje nustatytus kriterijus.

- (12) Tinkamais atvejais taip pat reikėtų atsižvelgti į įmonių santykius, palaikomus per fizinius asmenis, siekiant užtikrinti, kad tik įmonės, kurioms tikrai reikia pasinaudoti su MVĮ statusu susijusiais pranašumais, teikiama įvairių joms naudingų taisyklių, galėtų iš tiesų turėti iš jų naudos. Siekiant kuo griežčiau apriboti šių situacijų nagrinėjimą, galimybes atsižvelgti į tokio pobūdžio santykius reikia apriboti atitinkama rinka arba gretimomis rinkomis, jei reikia, taikant Komisijos pranešime dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo Bendrijos konkurencinės teisės tikslams⁶ nustatytą „atitinkamos rinkos“ apibrėžimą.
- (13) Siekiant išvengti skirtingų valstybės narės valstybinių įstaigų taikomų viena kitai prieštaraujančių išimčių ir esant teisinio tikrumo poreikiui, laikoma, jog būtina patvirtinti, kad įmonė, kurios 25 procentai ar daugiau kapitalo arba balsų valdo valstybės įstaiga, nėra MVĮ.
- (14) Siekiant palengvinti įmonių administracinę našta, supaprastinti ir pagreitinti bylų, reikalaujančių MVĮ statuso, administracinį tvarkymą, reikėtų leisti įmonėms naudoti formalias deklaracijas tam tikriems jų bruožams patvirtinti.
- (15) Apibrėžiant MVĮ, būtina detalizuoti darbuotojų skaičiaus sudėtį. Kad būtų skatinamas profesinis mokymas ir kombinuotų kursų plėtra, į skaičiuojamus darbuotojus pageidautina neįskaityti mokinių ir studentų, dirbančių pagal profesinio mokymo sutartis. Panašiai nereikėtų įtraukti ir motinystės ar tėvystės atostogų trukmės.
- (16) Įvairios įmonių rūšys, apibrėžtos pagal jų santykius su kitomis įmonėmis, atitinka realiai besiskiriančius susijungimo lygmenis. Todėl, apskaičiuojant įmonių veiklos ir ekonominės galios kiekybinius rodiklius, atskiroms įmonių rūšims reikėtų taikyti skirtingas procedūras,

REKOMENDUOJA:

1 straipsnis

1. Ši rekomendacija susijusi su MVĮ apibrėžimu, vartojamu Bendrijos strategijose, taikomose Bendrijoje ir Europos ekonominėje erdvėje.
2. Valstybės narės, Europos investicijų bankas (EIB) ir Europos investicijų fondas kviečiami:
 - a) savo vidutinėms, mažosioms įmonėms ir mikroįmonėms skirtose programose laikytis priedo I antraštinės dalies nuostatų;
 - b) imtis reikiamų priemonių siekiant naudoti dydžių grupes, nustatytas priedo 7 straipsnyje, ypač kai tai susiję su Bendrijos finansinių instrumentų stebėseną.

³ OL L 193, 1983 7 18, p. 1.

⁴ OL L 283, 2001 10 27, p. 28

⁵ OL L 222, 1978 8 14, p. 11.

⁶ OL L 372, 1997 12 9, p. 5.

2 straipsnis

Priedo 2 straipsnyje nurodytos ribos turi būti laikomos didžiausiomis. Valstybės narės, EIB ir EIF gali nustatyti mažesnes ribas. Įgyvendindami kai kurias savo strategijas, jie taip pat gali taikyti tik darbuotojų skaičiaus kriterijų, išskyrus sritis, kurios yra reglamentuojamos įvairių valstybės pagalbos taisyklių.

3 straipsnis

Ši rekomendacija nuo 2005 m. sausio 1 d. pakeis Rekomendaciją 96/280/EB.

4 straipsnis

Ši rekomendacija skirta valstybėms narėms, EIB ir EIF.

Jų prašoma iki 2004 m. gruodžio 31 d. pranešti Komisijai apie bet kurias įgyvendintas priemones, susijusias su šia rekomendacija, ir ne vėliau kaip iki 2005 rugsėjo 30 d. pranešti apie pirmuosius jos įgyvendinimo rezultatus.

Priimta Briuselyje, 2003 m. gegužės 6 d.

Komisijos vardu

Erkki Liikanen

Komisijos narys

PRIEDAS

I ANTRAŠTINĖ DALIS

KOMISIJOS PRIIMTAS MIKROĮMONIŲ, MAŽŪJŲ IR VIDUTINIŲ ĮMONIŲ APIBRĖŽIMAS

1 straipsnis

Įmonė

Įmone laikomas bet koks ekonominę veiklą vykdančias subjektas nepriklausomai nuo jo teisinio statuso. Įmonės apibrėžimas visų pirma apima savarankiškai dirbančius asmenis ir šeimos įmones, užsiimančias amatais ar kita veikla, ir reguliariai ekonominę veiklą vykdančias ūkines bendrijas ar asociacijas.

2 straipsnis

Darbuotojų skaičius ir finansinės viršutinės ribos, lemiančios įmonių kategorijas

1. Mikroįmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) kategorijai priklauso įmonės, kuriose dirba mažiau kaip 250 darbuotojai, o metinė apyvarta neviršija 50 mln. EUR, ir (arba) kurių metinis balansas neviršija 43 mln. EUR.
2. MVI kategorijoje „mažoji įmonė“ apibrėžiama kaip įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 50 asmenų ir kurios metinė apyvarta ir (arba) metinis balansas neviršija 10 mln. EUR.
3. MVI kategorijoje „mikroįmonė“ apibrėžiama kaip įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 10 asmenų ir kurios metinė apyvarta ir (arba) metinis balansas neviršija 2 mln. EUR.

3 straipsnis

Įmonių rūšys, į kurias atsižvelgiama apskaičiuojant darbuotojų skaičių ir finansines sumas

1. „Savarankiška įmonė“ – tai įmonė, kuri neklasifikuojama kaip įmonė partnerė pagal 2 dalį arba kaip susijusi įmonė pagal 3 dalį.
2. „Įmonės partnerės“ – tai visos įmonės, kurios neklasifikuojamos kaip susijusios įmonės pagal 3 dalį ir tarp kurių egzistuoja tokie santykiai: įmonė (tiekėjų įmonė) viena pati arba su kita ar kitomis susijusiomis įmonėmis, apibrėžtomis 3 dalyje, turi 25 ar daugiau procentų kitos įmonės (vartotojų įmonės) kapitalo arba balsavimo teisių.

Tačiau įmonė gali būti klasifikuojama kaip savarankiška, taigi neturinti įmonės partnerės, nors ir pasiekia arba viršija 25 procentų ribinę vertę toliau nurodytų investuotojų dėka, su sąlyga, kad tie investuotojai, kaip apibrėžta 3 dalyje, nėra individualiai arba bendrai susiję su minėta įmone:

- a) viešos investicinės korporacijos, rizikos kapitalo bendrovės, asmenys arba asmenų grupės, nuolat vykdančios rizikos kapitalo investavimo veiklą, investuojantys nuosavą kapitalą į nekotiruojamą verslą („verslo rėmėjai“), su sąlyga, kad tų verslo rėmėjų bendra investicijų suma į tą pačią įmonę būtų mažesnė nei 1 250 000 EUR;
- b) universitetai ar pelno nesiekiantys mokslo centrai;
- c) instituciniai investuotojai, įskaitant regioninės plėtros fondus;
- d) savarankiškos vietos valdžios institucijos, kurių metinis biudžetas mažesnis kaip 10 mln. EUR ir kuriose yra mažiau kaip 5 000 gyventojų.

3. „Susijusios įmonės“ – tai įmonės, kurios viena su kita susietos kuriais nors iš tokių santykių:

- a) viena įmonė turi kitos įmonės akcininkų arba narių balsų daugumą;
- b) viena įmonė turi teisę paskirti arba atleisti daugumą kitos įmonės administracijos, vadovybės arba priežiūros organo narių;
- c) pagal sutartį arba vadovaujantis memorandumo arba įmonės įstatų nuostata, vienai įmonei suteikiama teisė daryti kitai įmonei esminę įtaką;
- d) viena įmonė, būdama kitos įmonės akcininkė arba narė, viena pati kontroliuoja, vadovaudamasi su tos įmonės kitais akcininkais ar nariais sudaryta sutartimi, tos kitos įmonės akcininkų arba narių balsavimo teisių daugumą.

Yra laikoma, kad dominuojančios įtakos nėra, jei 2 dalies antrojoje pastraipoje išvardyti investuotojai patys tiesiogiai ar netiesiogiai kitos įmonės valdyme nedalyvauja, nepažeidžiant jų, kaip akcininkų, turimų teisių.

Įmonės, palaikančios kokius nors pirmojoje pastraipoje išvardytus santykius per vieną ar daugiau kitų įmonių arba kurių nors iš 2 dalyje paminėtų investuotojų, taip pat laikomos susijusiomis įmonėmis.

Įmonės, palaikančios minėtus santykius su fiziniu asmeniu ar bendrai veikiančių fizinių asmenų grupe, taip pat laikomos susijusiomis įmonėmis, jei jos vykdo savo veiklą arba dalį veiklos toje pačioje atitinkamoje rinkoje arba gretimose rinkose.

„Gretima rinka“ laikoma produkto ar paslaugos rinka, esanti tiesiogiai greta, atitinkamos rinkos vartotojų ar tiekėjų rinka.

4. Išskyrus 2 dalies antrojoje pastraipoje numatytus atvejus, įmonė negali būti laikoma MVL, jei 25 ar daugiau procentų kapitalo arba balsavimo teisių atskirai ar bendrai tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja viena ar daugiau valstybinių įstaigų.

5. Įmonės gali deklaruoti turinčios savarankiškos, įmonės partnerės ar susijusios įmonės statusą, taip pat skelbti duomenis apie 2 straipsnyje nustatytą viršutinę ribą. Taip deklaruoti galima net ir tuo atveju, kai kapitalas yra pasiskirstęs tokiu būdu, kad neįmanoma tiksliai nustatyti, kas jį valdo, ir tuomet įmonė gali gera valia deklaruoti teisėtą prielaidą, kad kita ar kitos susijusios įmonės bendrai nevaldo 25 ar daugiau procentų kapitalo ar balsavimo teisių. Tokios deklaracijos daromos nepažeidžiant nacionalinių arba Bendrijos taisyklių, numatančių patikrinimus ar tyrimus.

4 straipsnis

Duomenys, pagal kuriuos apskaičiuojamas darbuotojų skaičius ir finansinės sumos bei tiriamas laikotarpis

1. Darbuotojų skaičiui ir finansinėms sumoms apskaičiuoti imami vėliausio susijusio patvirtinto ataskaitinio laikotarpio duomenys ir apskaičiuojami metams. Į juos atsižvelgiama nuo sąskaitų uždarymo datos. Skaičiuojant metinę apyvartą, iš jos sumos išskaičiuojamas pridėtinės vertės mokestis (PVM) ir kiti netiesioginiai mokesčiai.

2. Jeigu sąskaitų uždarymo dieną paaiškėja, kad įmonės metiniai duomenys apie darbuotojų skaičių ar finansinių sumų viršutinės ribas viršijo arba nepasiekė 2 straipsnyje nurodytų ribų, tai šis faktas neturėtų nulemti vidutinės, mažosios įmonės ar mikroįmonės statuso netekimo ar įgijimo, jeigu tos viršutinės ribos nebuvo viršytos dvejus ataskaitinius laikotarpius iš eilės.

3. Naujai įsteigtų įmonių, kurių sąskaitos dar nebuvo patvirtintos, duomenys, kurių pagrindu skaičiuojamas darbuotojų skaičius ir finansinės sumos, yra išvedami iš *bona fide* apskaičiavimų finansinių metų laikotarpiu.

5 straipsnis

Darbuotojų skaičiaus apskaičiavimas

Darbuotojų skaičius atitinka metinių darbo vienetų (MDV) skaičių, tai reiškia visą darbo dieną atitinkamoje įmonėje, arba jos vardu, visu tiriamu metų laikotarpiu dirbantys darbuotojai. Ne visus metus išdirbę darbuotojai, nepriklausomai nuo trukmės ne visą darbo dieną dirbę asmenys bei sezoniniai darbuotojai sudaro MDV dalis. Darbuotojų skaičių sudaro:

- a) darbuotojai;
- b) įmonei pavaldžioje įmonėje dirbantys asmenys arba laikomi tokios įmonės darbuotojais pagal nacionalinę teisę;
- c) savininkai vadovai;
- d) partneriai, užsiimantys įmonėje nuolatine veikla ir gaunantys iš jos finansinės naudos.

Gamybinę praktiką atliekantys asmenys arba studentai, besimokantys profesijos, pagal gamybinės praktikos ar profesinio mokymo sutartis į darbuotojų skaičių neįtraukiami. Motinystės ar tėvystės atostogų trukmė neįskaičiuojama.

6 straipsnis

Įmonės duomenų nustatymas

1. Savarankiškos įmonės atveju duomenys, įskaitant darbuotojų skaičių, nustatomi išimtinai remiantis tos įmonės sąskaitų rodikliais.

2. Įmonių partnerių arba susijusių įmonių turinčios įmonės duomenys, įskaitant darbuotojų skaičių, nustatomi pagal įmonės sąskaitų rodiklius ir kitus įmonės duomenis arba, jei yra, pagal įmonės konsoliduotos finansinės atskaitomybės rodiklius arba pagal konsoliduotos finansinės atskaitomybės, į kurias konsoliduojant įtraukta įmonė, rodiklius.

Prie pirmojoje pastraipoje nurodytų duomenų pridedami įmonės partnerės – tiekėjų įmonės arba vartotojų įmonės – duomenys. Sumavimas yra proporcingas kapitalo arba balsavimo teisių (pasirenkant didesnę skaičių) procentinei daliai. Skirtingų įmonių atveju imama didesnė procentinė dalis.

Prie pirmojoje ir antrojoje pastraipose nurodytų duomenų pridedama įmonės, kuri tiesiogiai arba netiesiogiai susijusi su įmone, 100 procentų rodikliai, jei tie rodikliai nėra jau įtraukti į sąskaitas konsolidavimo metu.

3. Naudojant 2 dalyje išvardytus rodiklius, įmonės įmonių partnerių duomenys yra gaunami remiantis jų sąskaitų arba, jei yra, konsoliduotų sąskaitų, ar kitais rodikliais. Prie tų duomenų pridedama 100 procentų įmonių, susijusių su tomis įmonėmis partnerėmis, rodiklių, jeigu tie rodikliai nėra jau įtraukti į sąskaitas konsolidavimo metu.

Naudojant toje pačioje 2 dalyje išvardytus rodiklius, – su įmone susijusių įmonių duomenys yra gaunami remiantis jų sąskaitų ir jų kitais duomenimis, jei yra, konsoliduotais. Prie tų duomenų pridedama *pro rata* bet kokių susijusios įmonės įmonių partnerių – tiekėjų arba vartotojų įmonių – duomenys, jeigu tų duomenų dalis bent jau proporcinga daliai, nurodytai 2 dalies antrojoje pastraipoje, dar nėra įtraukta į konsoliduotas sąskaitas.

4. Jei įmonės konsoliduotose sąskaitose nėra duomenų apie darbuotojų skaičių, šis skaičius apskaičiuojamas proporcingai sudedant įmonių partnerių duomenis ir pridėdant įmonių, su kuriomis įmonė susijusi, duomenis.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

KITOS NUOSTATOS

7 straipsnis

Statistika

Komisija imsis reikalingų priemonių pateikti statistinius duomenis, parengtus pagal šias dydžių grupes:

- a) 0–1 žmogus;
- b) 2–9 žmonės;
- c) 10–49 žmonės;
- d) 50–249 žmonės.

8 straipsnis

Nuorodos

1. Bet koks Bendrijos teisės aktas ar Bendrijos programa, kuriuos ketinama iš dalies keisti arba priimti ir kuriuose vartojamos sąvokos „MVĮ“, „mikroįmonė“, „mažoji įmonė“, ar „vidutinė įmonė“, ar bet kuri panaši sąvoka, turėtų būti grindžiama šioje rekomendacijoje nustatyto apibrėžimu.

2. Kaip pereinamojo laikotarpio priemonė, šiuo metu įgyvendinamos ir taikančios Rekomendacijoje 96/280/EB nustatytą MVĮ apibrėžimą Bendrijos programos bus tęsiamos šių programų priėmimo metu MVĮ laikytų įmonių naudai. Tai neturės įtakos šių programų pagrindu Komisijos priimtiems privalomiems išipareigojimams.

Nepažeidžiant šios dalies pirmosios pastraipos nuostatų, bet koks MVĮ apibrėžimo pakeitimas šiose programose galimas tik priimant šios rekomendacijos apibrėžimą, kaip numatyta šio straipsnio 1 dalyje.

9 straipsnis

Peržiūra

Remiantis šioje rekomendacijoje nustatyto apibrėžimo taikymo peržiūra, kuri bus parengta iki 2006 m. kovo 31 d., ir atsižvelgiant į bet kokius Direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio dalinius susijusių įmonių apibrėžimo pakeitimus, kaip numatyta šioje direktyvoje, Komisija, jei reikės, siekdama atsižvelgti į patirtį ir ekonominę Bendrijos raidą, pritaikys šioje rekomendacijoje nustatytą apibrėžimą, ypač apyvartos ir balanso ribines vertes.

Komisijos komunikatas
Informacijos, skirtos įmonės MVĮ statusui nustatyti, deklaracijos pavyzdys
(suvestinė redakcija)

Šis komunikatas skirtas skatinti taikyti Komisijos rekomendaciją 2003/361/EB¹ dėl MVĮ apibrėžimo, pakeičiančią 1996 m. balandžio 3 d. Rekomendaciją 96/280/EB.

Europos ekonominėje erdvėje yra apie 20 mln. mikroįmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių. Jos teikia daug darbo vietų ir skatina konkurenciją. Jų galimybės nustatyti tiek galutinių vartotojų, tiek pramonės subjektų poreikius, naujų technologijų įsavinimo potencialas ir indėlis į gamybinę praktiką, profesinį mokymą ir vietos plėtrą turi įtakos būsimai visos Europos Sąjungos produktyvumo pažangai ir galimybėms pasiekti Lisabonos Europos Vadovų Tarybos nustatytus tikslus. Todėl labai svarbus aspektas – vietos, nacionalinių ir Bendrijos lygmens administracijoms tenkanti atsakomybė kuriant įmonėms skirtas strategijas, kuriose atsižvelgiama į konkrečius šių įmonių kategorijų poreikius ir išgūdžius.

Naujosios Komisijos rekomendacijos dėl MVĮ apibrėžimo pagrindinis tikslas – skatinti kurti šias strategijas. Tikslėnis apibrėžimas užtikrins tvirtesnę teisinį pagrindimą. Būdamas geriau pritaikytas prie įvairių MVĮ pakategorių ir nustatytas atsižvelgiant į įvairias įmonių santykių rūšis, šis apibrėžimas paskatins investuoti į MVĮ ir naujoves bei bendrovių ryšius. Šių teigiamų poveikių turėtų būti pasiekta kartu užkertant kelią įmonėms, nepasižyminčiomis tikrųjų MVĮ ekonominiiais bruožais ar nesusiduriančioms su joms būdingomis problemomis, netinkamai pasinaudoti MVĮ skirtomis priemonėmis.

Ši rekomendacija buvo plačiai aptariama Įmonių politikos grupėje² su verslo organizacijomis, valstybėmis narėmis ir kai kuriais verslo ekspertais. Be to, preliminarus projektas buvo pateiktas dviem konsultacijoms internete. Po beveik metus trukusio darbo buvo pasiektas beveik visiškas bendras susitarimas, nepaisant siekiamų tikslų įvairovės.

Dar kartą svarstydami apibrėžimą dalyviai suprato, kad sustiprintą teisinį pagrindimą ir realios ekonominės situacijos pripažinimą turėtų lydėti administracijų pastangos supaprastinti ir pagreitinti administracinę bylą, kai reikia nustatyti mikroįmonių, mažųjų ar vidutinių įmonių statusą, tvarkymą. Buvo nuspręsta pasiūlyti įmonėms galimybę pačioms užpildyti trumpą deklaraciją – šiuolaikiškas ir patogus būdas šiam tikslui pasiekti. Jei reikalinga, šią deklaraciją būtų galima užpildyti tiesiogiai prisijungus prie interneto ir taip pat ji galėtų būti įmonių praktinis „vartotojo vadovas“.

Prie šio komunikato pridėtas tokios deklaracijos pavyzdys. Nei įmonėms, nei valstybių narių administracijoms tikrai nėra privaloma remtis būtent šiuo pavyzdžiu ir jo turiniu, jis parengtas kaip vienas iš daugelio galimų pavyzdžių. Šios deklaracijos nepažeidžia patikrinimų ar tyrimų, numatytų nacionalinėse ar Bendrijos taisyklėse.

Jei MVĮ apibrėžimą taikančios valstybės narės nori pagreitinti administracinių bylų tvarkymą, be abejo, būtų pageidautina, kad ši deklaracija ne padidintų bendrą įmonėms tenkančią administracinę našta, o kai įmanoma, pakeistų kitus anksčiau būtinus prašymus pateikti informaciją. Šią deklaraciją taip pat būtų galima įdėti į bylas, susijusias su prašymais dalyvauti programose, kurioms būtina nustatyti MVĮ statusą.

Šiuo tikslu galima naudoti priede pateiktos formos pavyzdį. Jį galima papildyti, supaprastinti ar pritaikyti, atsižvelgiant į įprastą nacionalinę administracinę vartoseną. Siekiant, kad supaprastinimas būtų kuo veiksmingesnis, taip pat, be abejo, būtų pageidautina, kad valstybės narės nustatyto pavyzdžio deklaraciją naudotų visiems šios valstybės narės administraciniais tikslams, kai reikia nustatyti MVĮ statusą.

¹ OL L 124, 2003 5 20, p. 36.

² 2000 m. lapkričio 8 d. Komisijos sprendimas 2000/690/EB dėl Įmonių politikos grupės sudarymo, OL L 285, 2000 11 10, p. 24.

Kadangi šios rekomendacijos tikslas – suteikti bendrą MVĮ apibrėžimo pagrindą, be abejo, būtų neveiksminga, jei naudojantis šiuo deklaracijos pavyzdžiu kiltų skirtingų apibrėžimo aiškinimų. Todėl pabrėžtina, jog bet koks kitas tam pačiam tikslui naudojamas deklaracijos pavyzdys turi būti pagrįstas visomis rekomendacijos nuostatomis tam, kad prašymą pateikiančios įmonės kaip mikroįmonės, mažosios ar vidutinės įmonės statusas būtų nustatytas remiantis šia rekomendacija. MVĮ apibrėžimo atitikties sąlygas nustato būtent rekomendacijos, bet ne deklaracijos, tekstas.

Todėl būtina pabrėžti, kad siūlomas deklaracijos pavyzdys pagrįstas Septintąja Tarybos direktyva 83/349/EEB dėl konsoliduotos atskaitomybės. Kurią nors iš šios direktyvos 1 straipsnyje nustatytų sąlygų atitinkanti įmonė iš tiesų yra susijusi įmonė pagal MVĮ apibrėžimo 3 straipsnio 3 dalį, atsižvelgiant į šių sąlygų pobūdį. Todėl įmonėms, kurioms pagal šią direktyvą privaloma konsoliduota atskaitomybė, patogu kartu žinoti, kad jos yra susijusios pagal MVĮ apibrėžimą. Tačiau jei vėliau ši direktyva būtų iš dalies keičiama ir todėl šie du apibrėžimai skirtųsi, atsižvelgiant į tai, deklaracijos pavyzdį reikėtų keisti.

Atsižvelgiant į šių galimų dalinių pakeitimų priėmimo laiką, tikriausiai direktyva galėtų būti pritaikoma tuo pačiu metu, kai ateityje kaip nors būtų iš dalies keičiama Rekomendacija dėl MVĮ apibrėžimo, kaip numatyta jos priedo 9 straipsnyje.

DEKLARACIJOS PAVYZDYS
INFORMACIJA ĮMONĖS MVĮ STATUSUI NUSTATYTI

Tikslūs paraišką teikiančios įmonės identifikacijos duomenys

Vardas, pavardė arba įmonės pavadinimas

Adresas (registruotos buveinės)

Registracijos Nr. /PVM mokėtojo kodas¹

Pagrindinio (-ių) direktoriaus (-ių) vardas (-ai), pavardė (-ės) ir pareigos²

Įmonės rūšis (žr. aiškinamąjį raštą)

Pažymėkite langelį prie prašymą teikiančiai įmonei tinkančios rūšies (-ių):

☐ Savarankiška
įmonė	Šiuo atveju į toliau pateikiamą lentelę įrašomi tik prašymą pateikiančios įmonės atskaitomybės duomenys. Užpildykite tik deklaraciją, be priedo.
☐ Įmonė partnerė	Užpildykite ir pridėkite priedą (ir visus papildomus lapus), tuomet užpildykite deklaraciją, perkelkite apskaičiavimų rezultatus į toliau pateiktą lentelę.
☐ Susijusi įmonė	

Įmonės kategorijai nustatyti naudojami duomenys

Apskaičiuoti remiantis Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB dėl MVĮ apibrėžimo priedo 6 straipsniu.

Tiriamas laikotarpis (*)		
Darbuotojų skaičius (MDV)	Metinė apyvarta (**)	Metinis balansas (**)

(*) Visi duomenys turi būti susiję su vėliausiu patvirtintu atskaitiniu laikotarpiu ir skaičiuojami metams. Naujai įsteigtų įmonių, kurių sąskaitos dar nebuvo patvirtintos, naudojami duomenys gaunami iš patikimų apskaičiavimų finansinių metų laikotarpiu.

(**) 1 000 EUR.

Svarbu:

Palyginti su praėjusiu atskaitiniu laikotarpiu, duomenys pasikeitė tiek, kad dėl to galėjo pasikeisti prašymą pateikiančios įmonės kategorija (mikroįmonė, mažoji, vidutinė arba didelė įmonė).

- Ne**
- Taip** (šiuo atveju užpildykite ir pridėkite praėjusio atskaitinio laikotarpio deklaraciją)³.

Parašas

Pasirašančiojo asmens, įgalioto atstovauti įmonei, parašas ir pareigos:

Patvirtinu, kad ši deklaracija ir visi jos priedai užpildyti teisingai.

¹ Nustato valstybė narė pagal savo poreikius.

² Valdybos pirmininkas, generalinis direktorius arba užimantis lygiavertes pareigas asmuo.

³ Apibrėžimas, Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB priedo 4 straipsnio 2 dalis.

Sudaryta

Parašas

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL ĮMONIŲ RŪŠIŲ, Į KURIAS ATSIŽVELGIAMA APSKAIČIUOJANT DARBUOTOJŲ SKAIČIŲ IR FINANSINES SUMAS

I. ĮMONIŲ RŪŠYS

MVĮ apibrėžime¹ skiriamos trys įmonių rūšys pagal jų santykius su kitomis įmonėmis: turimomis kapitalo ar balsavimo teisių dalimis arba teise daryti esminę įtaką².

1 rūšis. Savarankiška įmonė

Tai dažniausiai pasitaikanti įmonių rūšis. Jai priklauso visos įmonės, kurios nepriklauso nė vienam iš kitų dviejų įmonių rūšių (įmonės partnerės ar susijusios įmonės).

Deklaraciją teikianti įmonė yra savarankiška, jei:

- jai nepriklauso 25 %³ ar didesnė kitų įmonių dalis,
- ir kitai įmonei ar valstybinei įstaigai arba kelioms susijusioms įmonėms ar valstybinėms įstaigoms bendrai nepriklauso šios įmonės 25 %³ ar didesnė dalis, išskyrus kelias išimtis⁴,
- ir nerengia konsoliduotos atskaitomybės bei nėra įtraukta į kitos konsoliduotą atskaitomybę rengiančios įmonės atskaitomybę, ir todėl nėra susijusi įmonė⁵.

2 rūšis. Įmonė partnerė

Šis tipas atitinka padėtį, kai įmonės užmezga didelio masto finansines partnerystes su kitomis įmonėmis partnerėmis ir nė viena iš jų tiesiogiai ar netiesiogiai nevaldo kitos. Įmonės partnerės – tai ne savarankiškos, bet tarpusavyje nesusijusios įmonės.

¹ Toliau tekste sąvoka „apibrėžimas“ reiškia Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB dėl MVĮ apibrėžimo priedą.

² Apibrėžimo 3 straipsnis.

³ Pagal kapitalo arba balsavimo teisių dalis (pasirenkant didesnę skaičių). Prie šios procentinės dalies reikėtų pridėti su kiekvieno holdingo bendrove susijusios įmonės turimas dalis šioje bendrovėje (žr. apibrėžimo 3 straipsnio 2 dalį).

⁴ Įmonė gali ir toliau būti laikoma savarankiška, net jei pasiekiami arba viršijami šie 25 proc. riba, jei ši dalis priklauso šioms investuotojų kategorijoms (jei jos nėra susijusios su deklaraciją teikiančia įmone):

- a) viešos investicinės korporacijos, rizikos kapitalo bendrovės, asmenys arba asmenų grupės, nuolat vykdančios rizikos kapitalo investavimo veiklą, investuojantys nuosavą kapitalą į nekotiruojamą verslą (verslo rėmėjai), su sąlyga, kad tų verslo rėmėjų bendra investicijų suma į tą pačią įmonę būtų mažesnė kaip 1 250 000 EUR;
- b) universitetai ar ne pelno siekiantys mokslo centrai;
- c) instituciniai investuotojai, įskaitant regionines plėtros fondus;
- d) savarankiškos vietos valdžios institucijos, kurių metinis biudžetas mažesnis kaip 10 mln. EUR ir kuriose yra mažiau kaip 5 000 gyventojų.

(Apibrėžimo 3 straipsnio 2 dalies antra pastraipa.)

⁵ – Jei įmonės registruota buveinė yra valstybėje narėje, kurioje galioja nuostatos dėl išimčių reikalavimui rengti šią atskaitomybę pagal 1983 m. birželio 13 d. Septintąją Tarybos direktyvą 83/349/EEB, įmonė vis dėlto turėtų konkrečiai patikslinti, ar ji neatitinka vienos ar kelių apibrėžimo 3 straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų.

- Taip pat labai retais atvejais įmonė gali būti laikoma susijusi su kita įmone per asmenį ar kartu veikiančią fizinių asmenų grupę (apibrėžimo 3 straipsnio 3 dalis).
- Atitinkamai nėra dažni atvejai, kai įmonės rengia konsoliduotą atskaitomybę savanoriškai, kai tai nėra būtina pagal Septintąją direktyvą. Tokiu atveju įmonė nebūtinai yra susijusi ir gali laikyti save tik įmone partnere.

Norint nustatyti, ar įmonė yra susijusi, visose trijose situacijose reikėtų patikrinti, ar įmonė atitinka bent vieną iš apibrėžimo 3 straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų, kai tinkama, per fizinį asmenį ar kartu veikiančių fizinių asmenų grupę.

Deklaraciją teikianti įmonė yra kitos įmonės partnerė, jei:

- jai priklauso 25 % ar didesnė kitos įmonės kapitalo ar balsavimo teisių dalis, arba kitai įmonei priklauso 25 % ar didesnė deklaraciją teikiančios įmonės kapitalo ar balsavimo teisių dalis,
- įmonės nėra susijusios įmonės pagal toliau pateiktą apibrėžimą, tai reiškia, kad, be kitų sąlygų, vienos įmonės balsavimo teisės kitoje įmonėje neviršija 50 %, ir deklaracija teikianti įmonė nerengia konsoliduotos atskaitomybės, į kurią konsoliduojant būtų įtraukta kita įmonė ir nėra pati konsoliduojant įtraukta į kitos įmonės arba su ja susijusios įmonės atskaitomybę⁵.

3 rūšis. Susijusi įmonė

Ši rūšis atspindi ekonominę grupę sudarančių įmonių padėtį, kai šios grupės įmonės tiesiogiai arba netiesiogiai balsavimo teisių dauguma (taip pat ir sudarant sutartis ar, tam tikrais atvejais, per fizinius asmenis, kurie yra akcininkai), arba šios grupės įmonės gali daryti esminę įtaką kitai įmonei. Todėl šie atvejai pasitaiko rečiau, nei du prieš tai minėti.

Siekdama išvengti sunkumų įmonėms aiškinantis šią įmonių rūšį, Komisija ją apibrėžė perimdama, kai tai tinkama apibrėžimo tikslams, daug metų taikomas Tarybos direktyvos 83/349/EEB dėl konsoliduotos atskaitomybės⁶ 1 straipsnyje nustatytas sąlygas.

Taigi įmonė paprastai iš karto žino, kad ji yra susijusi, nes pagal šią direktyvą reikalaujama, kad ji rengtų konsoliduotą atskaitomybę arba būtų įtraukta į kitos įmonės, kuriai šis reikalavimas taikomas, atskaitomybę.

Vieninteliai du gana reti atvejai, kai įmonė gali būti laikoma susijusi, nors jai nebūtina rengti konsoliduotos atskaitomybės, aprašyti aiškinamojo rašto 5 išnašos pirmose dviuose įtraukose. Tokiais atvejais įmonė turėtų patikrinti, ar ji atitinka kurią nors iš apibrėžimo 3 straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų.

II. DARBUOTOJŲ SKAIČIUS IR METINIAI DARBO VIENETAI⁷

Darbuotojų skaičius atitinka metinių darbo vienetų (MDV) skaičių.

Ką reikia įtraukti į darbuotojų skaičių?

- deklaraciją teikiančios įmonės darbuotojus,
- įmonei pavaldžioje įmonėje dirbančius asmenis arba laikomus tokios įmonės darbuotojais pagal nacionalinę teisę,
- savininkus vadovus,
- partnerius, užsiimančius įmonėje nuolatine veikla ir gaunančius iš jos finansinės naudos.

Gamybinę praktiką atliekantys asmenys ar studentai, besimokantys profesijos, pagal gamybinės praktikos ar profesinio mokymo sutartis į darbuotojų skaičių neįtraukiami.

Kaip apskaičiuojamas darbuotojų skaičius?

⁶ 1983 m. birželio 13 d. Septintoji Tarybos direktyva 83/349/EEB, pagrįsta Sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktu, dėl konsoliduotos atskaitomybės (OL L 193, 1983 7 18, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/65/EB (OL L 283, 2001 10 27, p. 28).

⁷ Apibrėžimo 5 straipsnis.

Vienas MDV atitinka visą darbo dieną tam tikroje įmonėje, arba jos vardu, visu tiriamu metų laikotarpiu dirbantį darbuotoją. Darbuotojų skaičius išreiškiamas MDV.

Ne visus metus išdirbę darbuotojai, ne visą darbo dieną nepriklausomai nuo trukmės dirbę asmenys bei sezoniniai darbuotojai skaičiuojami kaip MDV dalys.

Motinytės ar tėvystės atostogų trukmė neįskaičiuojama.

DEKLARACIJOS PRIEDAS
ĮMONIŲ PARTNERIŲ ARBA SUSIJUSIŲ ĮMONIŲ DUOMENŲ APSKAIČIAVIMAS

Pateiktini, jei reikia, priedai

- A priedas (ir visi papildomi lapai) pateiktinas, jei deklaraciją pildanti įmonė turi bent vieną įmonę partnerę.
- B priedas (ir visi papildomi lapai) pateiktinas, jei deklaraciją pildanti įmonė turi bent vieną susijusią įmonę.

Įmonių partnerių arba susijusių įmonių duomenų apskaičiavimas¹ (žr. aiškinamąjį raštą)

Tiriamasis laikotarpis²:

	Darbuotojų sk. (MDV)	Metinė apyvarta (*)	Metinis balansas (*)
1. Deklaraciją teikiančios įmonės arba konsoliduotos atskaitomybės (duomenys perkeliama iš B priedo ³ B lentelės (1)) duomenys ²			
2. Proporcingai sudėti visų įmonių partnerių (jei šių yra) (duomenys perkeliama iš A priedo A lentelės) duomenys ²			
3. Pridėti visų susijusių įmonių (jei šių yra) duomenys ² – jei jie konsoliduojant neįtraukti į 1 eilutę (duomenys kopijuojami iš B priedo B lentelės (2))			
Iš viso			

(*) 1 000 EUR

Į lentelės eilutę „Iš viso“ įrašytus duomenis reikėtų įrašyti į deklaracijos lentelę „Įmonės kategorijai nustatyti naudojami duomenys“.

¹ Apibrėžimo 6 straipsnio 2 ir 3 dalys.

² Visi duomenys turi būti gaunami iš vėliausio atitinkamo patvirtinto ataskaitinio laikotarpio ir apskaičiuojami metams. Naujai įsteigtų įmonių, kurių sąskaitos dar nebuvo patvirtintos, duomenys yra išvedami iš patikimų apskaičiavimų finansinių metų laikotarpiu (apibrėžimo 4 straipsnis).

³ Įmonės duomenys, taip pat ir darbuotojų skaičius, nustatomi remiantis atskaitomybe ir kitais įmonės duomenimis arba konsoliduota įmonės atskaitomybe, arba konsoliduota atskaitomybe, į kurią įmonė įtraukta konsoliduojant, jei tokių duomenų yra.

A PRIEDAS

Įmonės partnerės

Kiekvienai įmonei, kuriai užpildytas „įmonių partnerių lapas“ (vienas lapas kiekvienai deklaraciją teikiančios įmonės įmonei partnerei ir visoms visų susijusių įmonių partnerėms, kurių duomenys dar neįtraukti į šios susijusios įmonės konsoliduotą atskaitomybę⁴), pildomos „įmonių partnerių lentelės“ duomenis reikėtų įrašyti į šią apibendrinamąją lentelę:

A lentelė

Įmonė partnerė (pavadinimas / identifikavimo duomenys)	Darbuotojų sk. (MDV)	Metinė apyvarta (*)	Metinis balansas (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Iš viso			

(*) 1 000 EUR

(jei reikia, pridėkite papildomus lapus arba pratęskite šią lentelę)

Primename:

Šie duomenys gauti proporcingai suskaičiuavus kiekvienos tiesioginės arba netiesioginės įmonės partnerės „įmonių partnerių lapuose“ pateiktus duomenis.

Į lentelės eilutę „Iš viso“ įrašytus duomenis reikėtų įrašyti į deklaracijos priedo lentelės 2 eilutę (skirtą įmonėms partnerėms).

ĮMONIŲ PARTNERIŲ LAPAS

1. Tikslūs įmonės partnerės identifikavimo duomenys

Vardas, pavardė arba įmonės pavadinimas

Adresas (registruotos buveinės)

Registracijos Nr. / PVM mokėtojo kodas¹

Pagrindinio(-ių) direktoriaus (-ių) vardas (-ai), pavardė (-ės), pareigos²

2. Neapdoroti įmonės partnerės duomenys

Tiriamasis laikotarpis

	Darbuotojų sk. (MDV)	Metinė apyvarta (*)	Metinis balansas (*)
Neapdoroti duomenys			

(*) 1 000 EUR

Primename: Šie neapdoroti duomenys yra išvesti iš įmonės partnerės atskaitomybės ir kitų konsoliduotų duomenų, jei jų yra. Prie jų pridėta su šia įmone partnere susijusių įmonių 100 % duomenų, išskyrus tada, jeigu šie atskaitomybės duomenys jau buvo įtraukti į įmonės partnerės atskaitomybę konsoliduojant³. Jei reikia, pridėkite konsoliduojant į duomenis neįtrauktų įmonių „susijusių įmonių lapus“.

3. Proporcingas skaičiavimas

a) Tiksliai nurodykite deklaraciją pildančios įmonės⁴ (arba susijusios įmonės, per kurią nustatomi santykiai su įmone partnere) turimą dalį įmonėje, kuriai pildomas šis lapas:

.....
.....

Taip pat nurodykite įmonei partnerei, kuriai pildomas šis lapas, priklausančią dalį deklaraciją pildančioje įmonėje (arba susijusioje įmonėje):

.....
.....

b) Didesnį iš šių skaičių reikėtų taikyti apdorojant prieš tai lentelėje įrašytus neapdorotus duomenis. Šio proporcingo apskaičiavimo rezultatus reikėtų nurodyti šioje lentelėje:

„Įmonių partnerių lentelė“

Procentinė dalis:	Darbuotojų skaičius (MDV)	Metinė apyvarta (*)	Metinis balansas (*)
Proporcingi rezultatai			

(*) 1 000 EUR

¹ Nustato valstybė narė pagal savo poreikius.

² Valdybos pirmininkas, generalinis direktorius arba užimantis lygiavertę pareigą asmuo.

³ Apibrėžimo 6 straipsnio 3 dalies pirmoji pastraipa.

⁴ Pagal kapitalo arba balsavimo teisių dalį, pasirenkant didesnįjį skaičių. Prie šios dalies reikėtų pridėti kiekvienos susijusios įmonės dalį šioje įmonėje. (Apibrėžimo 3 straipsnio 2 dalies pirmoji pastraipa.)

Šiuos duomenis reikėtų įrašyti į A priedo *A lentelę*.

B PRIEDAS

Susijusios įmonės

A. NUSTATYKITE DEKLARACIJĄ TEIKIANČIAI ĮMONEI TAIKYTINĄ ATVEJĮ:

- 1 atvejis:** Deklaraciją teikianti įmonė rengia konsoliduotą atskaitomybę arba yra konsoliduojant įtraukta į kitos įmonės konsoliduotą atskaitomybę (B lentelė (1)).
- 2 atvejis:** Deklaraciją teikianti įmonė arba viena ar daugiau susijusių įmonių nerengia konsoliduotos atskaitomybės arba nėra įtrauktos į konsoliduotą atskaitomybę (B lentelė (2)).

Pastaba: Su deklaraciją teikiančia įmone susijusių įmonių duomenys yra išvesti iš jų atskaitomybės ir kitų konsoliduotų duomenų, jei jų yra. Prie jų proporcingai pridedami visų galimų šios susijusios įmonės įmonių partnerių – vartotojų arba tiekėjų įmonių – duomenys, išskyrus tada, jei jie jau yra įtraukti konsoliduojant.¹

B. DUOMENŲ APSKAIČIAVIMO METODAI KIEKVIENU IŠ ŠIŲ ATVEJŲ:

1 atveju: Apskaičiavimas grindžiamas konsoliduota atskaitomybe. Užpildykite šią B lentelę (1):

B lentelė (1)

	Darbuotojų skaičius (MDV) (*)	Metinė apyvarta (**)	Metinis balansas (**)
Iš viso			

(*) Jei konsoliduotoje atskaitomybėje nėra duomenų apie darbuotojų skaičių, jis apskaičiuojamas pridedant įmonės, su kuria susijusi atitinkama įmonė, duomenis.

(**) 1000 EUR.

Į lentelės eilutę „Iš viso“ įrašytus duomenis reikėtų įrašyti į deklaracijos priedo lentelės 1 eilutę.

Konsoliduojant įtrauktos įmonės identifikavimo duomenys

Susijusi įmonė (pavadinimas / identifikavimo duomenys)	Adresas (registruotos buveinės)	Registracijos Nr. / PVM mokėtojo kodas (*)	Pagrindinio (-ių) direktoriaus (-ių) vardas (-ai), pavardė (- ės) (**)
A.			
B.			
C.			
D.			
E.			

(*) Nustato valstybė narė pagal savo poreikius.

(**) Valdybos pirmininkas, generalinis direktorius arba užimantis lygiavertės pareigas asmuo.

¹ Apibrėžimo 6 straipsnio 3 dalies antroji pastraipa.

Svarbu: Šios susijusios įmonės partnerės, dar neįtrauktos į duomenis konsoliduojant, laikomos tiesioginėmis deklaraciją teikiančios įmonės partnerėmis. Todėl A priede reikėtų pateikti jų duomenis ir „įmonių partnerių lapą“.

2 atveju: „Susijusių įmonių lapas“ pildomas apie visas susijusias įmones (taip pat ir susijusias per kitas susijusias įmones). Užpildant vėliau pateikiamą B lentelę (2), tiesiog sudedami visų susijusių įmonių atskaitomybės duomenys.

B lentelė (2)

Įmonės Nr.:	Darbuotojų skaičius (MDV)	Metinė apyvarta (*)	Metinis balansas (**)
1.(*)			
2.(*)			
3.(*)			
4.(*)			
5.(*)			
Iš viso			

(*) pridėkite po vieną „susijusių įmonių lapą“ kiekvienai įmonei.

(**) 1000 EUR.

Į lentelės eilutę „Iš viso“ įrašytus duomenis reikėtų įrašyti į deklaracijos priedo lentelės 3 eilutę (skirtą susijusioms įmonėms).

SUSIJUSIŲ ĮMONIŲ LAPAS

(pildo tik susijusios įmonės, neįtrauktos konsoliduojant į B lentelę)

1. Tikslūs įmonės identifikavimo duomenys

Vardas, pavardė arba įmonės pavadinimas

Adresas (registruota buveinė)

Įmonės registracijos Nr. / PVM mokėtojo kodas¹

Pagrindinio (-ių) direktoriaus (-ių) vardas (-ai), pavardė (-ės) ir pareigos²

2. Įmonės duomenys

Tiriamasis laikotarpis			
	Darbuotojų skaičius (MDV)	Metinė apyvarta (*)	Metinis balansas (*)
Iš viso			
(*) 1 000 EUR			

Šiuos duomenis reikia įrašyti į B priedo B lentelę (2).

Svarbu: Su deklaraciją teikiančia įmone susijusių įmonių duomenys išvedami iš jų atskaitomybės ir kitų konsoliduotų duomenų, jei jų yra. Prie jų proporcingai pridedami visų susijusios įmonės partnerių – tiekėjų arba vartotojų įmonių – duomenys, išskyrus tada, jei jie jau įtraukti konsoliduojant.³

Šios įmonės partnerės laikomos tiesioginėmis deklaraciją teikiančios įmonės partnerėmis. Todėl A priede būtina pateikti jų duomenis ir „įmonių partnerių lapą“.

¹ Nustato valstybė narė pagal savo poreikius.

² Valdybos pirmininkas, generalinis direktorius arba užimantis lygiavertės pareigas asmuo.

³ Jei į konsoliduotą atskaitomybę įtraukta mažesnė įmonės duomenų dalis, nei nustatyta 6 straipsnio 2 dalyje, reikėtų taikyti šiame straipsnyje nustatytą procentinę normą (apibrėžimo 6 straipsnio 3 dalies antroji pastraipa).

Priemonės, skirtos užkirsti kelią piktnaudžiavimui apibrėžimu

Vienas pagrindinių tikslų, kurių siekiama naujuoju apibrėžimu – užtikrinti, kad paramos priemonėmis galėtų pasinaudoti tik tos įmonės, kurioms tikrai reikia paramos. Svarbu pažymėti, kad pagal šį apibrėžimą numatytos kelios apgavysčių prevencijos priemonės, skirtos užtikrinti, kad paramos MVI programomis galėtų naudotis tik tikros MVI. Šiuo atžvilgiu supaprastinto metodo, aprašyto šiame vadove, negalima taikyti pateisinant dirbtinę bendrovių sandarą, skirtą apeiti apibrėžimo nuostatas.

Todėl, pavyzdžiui, įmonė, turinti tris investuotojus, kurių kiekvienam priklauso 20 % jos kapitalo ar balsavimo teisių, bus laikoma ne savarankiška įmone, o susijusia su įmonių grupe, jeigu šie trys investuotojai yra tiesiogiai arba per vieną ar daugiau įmonių tarpusavyje susiję (žr. apibrėžimo 3 str. ir pavyzdį 30 p.).

Apskaičiuojant įmonės duomenis, taip pat atsižvelgiama į įmonių santykius, palaikomus per fizinius asmenis, jei:

- įmonės yra susijusios su fiziniu asmeniu pagal apibrėžimo 3 straipsnio 3 dalies nuostatas,
- jos veikia toje pačioje rinkoje ar gretimose rinkose („gretimos rinkos“ apibrėžimas pateikiamas apibrėžimo 3 straipsnio 3 dalyje).

25 valstybių narių ES yra:

- apie 23 mln. MVĮ,
- kurios sudaro 99 % visų ES bendrovių,
- jose dirba apie 75 mln. žmonių.

MVĮ ribinės vertės

Mikro- įmonė	Darbuotojai: < 10 Apyvarta: ≤ 2 mln. EUR Balansas: ≤ 2 mln. EUR
Mažoji įmonė	Darbuotojai: < 50 Apyvarta: ≤ 10 mln. EUR Balansas: ≤ 2 mln. EUR
Vidutinė įmonė	Darbuotojai: < 250 Apyvarta: ≤ 50 mln. EUR Balansas: ≤ 43 mln. EUR

Savarankiškos
įmonės

Įmonės
partnerės

Susijusios
įmonės

Dažniausios santrumpos

EIB Europos investicijų bankas
EIF Europos investicijų fondas
ES Europos Sąjunga
MDV metinis darbo vienetas
MTEP moksliniai tyrimai ir
eksperimentinė plėtra
MVĮ mažosios ir vidutinės
įmonės

